

A tartalomból

**Százmillió
megyei
támogatás** 3. oldal

**Szent Márton
emlékei
a Szombathelyi
Képtárban** 5. oldal

**Bemutatjuk
német testvér-
megyénket** 8. oldal

Felélt jövő 11. oldal

**Hegedűs Csaba
60 éves** 15. oldal

Megmaradt mondatok

1956. OKTÓBER 2. – NOVEMBER 4.

Fasiszta, reakciós elemek fegyveres támadást intéztek középületeink ellen és megtámadták karhatalmi alakulatainkat. A banditák üzemekbe, középületekbe hatoltak be, számos polgári lakost, honvédet és államvédelmi harcost gyilkoltak meg. A kormányzati szervek nem számoltak a véres orvtámadásokkal, s ezért segítségért fordultak a Varsói Szerződés értelmében Magyarországon tartózkodó szovjet alakulatokhoz.

(Kossuth Rádió, október 24.)

Csak izzó haraggal lehet szólni erről a támadásról.

(Kádár János, október 24.)

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a Rádió épületénél sajnálatos módon súlyos összeütközésre és fegyverhasználatra került sor. A Városliget előtti téren a felvonuló tömeg ledöntötte a lapzátáról a Sztálin-szobrot.

(Magyar Nemzet, október 24.)

Az ellenforradalmi erők szét vannak verve.

(A Minisztertanács közleménye, október 25.)

A főváros egyes utcáiban az est folyamán előfordult, hogy nem a házban lakók kikergették a házfelügyelőket és zavarják a lakók nyugalma.

(Kossuth és Petőfi Rádió, október 25.)

A Minisztertanács utasítására a belügyminiszter közli, a rend fokozatos helyreállításával lehetővé vált, hogy Budapest lakossága 10-től délután 3 óráig szükségletei beszerzése céljából közlekedhessen az utcán.

(Kossuth Rádió, október 26.)

Az új kormány tárgyalásokat kezd a szovjet kormánnyal, hogy a független-

ség, a teljes egyenjogúság és a belügyekbe való be nem avatkozás alapján rendezze az országaink közötti viszonyt.

(Kossuth Rádió, október 26.)

Magyarok! Fogadjátok el az amnesztiáról szóló felhívást! Még 16 perc van hátra, tegyétek le a fegyvert!

(Kossuth Rádió, október 26. 21.44)

4. pont. Eltörölni a 4 százalékos gyermektelenségi adót.

(A magyar szakszervezetek programja, október 26.)

A MAHART közli, hogy a Deák Ferenc gőzös megérkezett Bécsből és Pünkösdfürdő kikötőnél állt meg, az utasok ott szálltak ki.

(Kossuth Rádió, október 27.)

A munkástanács dönt minden, a munkahely termelésével, igazgatásával, gazdálkodásával kapcsolatos kérdésről.

(A SZOT elnökségének javaslata, október 27.)

A Magyar Népköztársaság kormánya a további vérontás megszüntetése és a békés kibontakozás biztosítása érdekében elrendeli az általános, azonnali tűzszünetet.

(Kossuth Rádió, október 28.)

A marxizmus-leninizmus filozófiája sokat hangoztatott antiidealizmusa és realizmusa ellenére valójában a legrosszabbféle filozófiai idealizmus egy válfaja, azé, amely a valóságot csak annyiban veszi tudomásul, amennyiben az a sémáiba belefér... A szabadság ügyéért indított forradalom egyetlen értelme az, hogy jobb híján pillanatnyi erőszakkal megdönt egy önmagát túlélt hatalmi szervezetet,

amelynek hite a tömegekben annyira alá van ásva, hogy a forradalmi erőszak megszűnése után már helyreállni többé nem tud.

(Bibó István: Fogalmazvány, október 27-29.)

E népi mozgalom legnagyobb erejét és forrását, halált vállaló szenvedélyességét a hazaszeretet adta meg, a szenvedély, amely száz évben ha egyszer ragad magával egy egész nemzetet.

(Szabad Nép, október 28.)

Nem maradhat el a felelősségre vonás azért a döntésért sem, amely a szovjet csapatokat, a szovjet kormányt sodorta bele – akarata ellenére – a magyar belső ügyekbe.

(Népszava, október 28.)

Követelésünk első pontja, hogy a szovjet csapatok azonnal kezdjék meg a kivonulásukat. Követeljük a normarendszer mielőbbi eltörlését.

(Tóth Ferenc vájár, október 29.)

A Magyar Olimpiai Bizottság elnöksége az OTSB elnökségének javaslatára a sportközvélemény és a sajtó kívánságának megfelelően csökkentette a magyar olimpiai csapat kísérőinek számát.

(Kossuth Rádió, október 29.)

Az elmúlt napok gyors, forradalmi eseményei során számot vetettünk érzéseinkkel és gondolatainkkal.

(A Magyar Népköztársaság határőr tiszthelyettes és tisztállománya nyilatkozata, október 29.)

A győri munkástanács a kelenföldi Tejipari Vállalathoz a budapesti dolgozók megsegítésére három teherautóval 7500 liter tejet és 400 kg kenyeret küldött.

(Az Élelmiszeripari Minisztérium közleménye, október 29.)

A Pravda legutóbbi számában tudósítójának cikkét közli a magyarországi eseményekről. A cikk címe: „A népelenes kaland összeomlása Magyarországon.” Ez tévedés: Ami Budapesten történt nem volt sem népelenes, sem kaland, s nem is omlott össze.

(Molnár Miklós, Szabad Nép, október 29.)

A Híradó Mozival szemben van egy cipőüzlet. Az emberek a tüzelés elől a közeli kapuk alá bújtak. Valaki, aki úgy érezte, hogy itt van az ő ideje, betörte a cipőüzlet kirakatát egy sóprúnnyel, s hívta az embereket. A nép

odatódult, de nem azért, hogy lopjon, hanem azért, hogy megverje azt, aki betörte a kirakatot.

(Szabad Nép, október 29.)

A Rákóczi úton hallottuk. Amikor a szovjet csapatok éppen nem lőttek. A tank mellett egy diák parolázott egy szovjet katonával, aki széles mosollyal arcán, lelkesen ismételte: „Ruszkik házá!”

(Népszava, október 29.)

1956. október 28-án a Kossuth Rádióban – hosszú évek után először – ismét felhangzott a nekünk, magyaroknak oly kedves déli harangszó.

(Néphadsereg, a Honvédelmi Minisztérium központi lapja, október 29.)

A nemzetközi közvélemény ma levett kalappal néz fel kicsi hazánkra.

(Hétfői Hírlap, október 29.)

Szombathelyen megalakult a megyei és városi nemzeti bizottság. Követeléseiket a szombathelyi járműjavító munkásai fogalmazták meg.

(Hétfői Hírlap, október 29.)

Koós Péter, Magyarország állandó képviselője az ENSZ mellett, levelet intézett Hammarskjöldhöz, az ENSZ főtitkárához, leszögezve, hogy a Magyarországon történő legutóbbi események kizárólag a Magyar Népköztársaság belügyét képezik. Bejelentem az országnak, hogy Koós Péter ENSZ-beli megbízatását a kormány visszavonja.

(Tildy Zoltán államminiszter, október 30.)

Az egy évig tartó állandó hajvágást azonnal szüntessék be, mert idegen a magyar katonáknak és ezenfelül az egészségre is ártalmas.

(A 9497. alakulat személyi állománya, október 30.)

Kifulladás – még soha így embernek és magyarnak nem éreztem magamat – úgy írom ezt a tudósítást.

(Komoly Péter: A Kiliánnal, Igazság, október 30.)

Nyíregyházáról jelentik, hogy a szovjet csapatok el akarták foglalni a záhonyi vasútállomást. A magyar vasutasok megtagadták az állomás átadását.

(Igazság, október 30.)

Nacionalizmus-e az, ha valaki tönkretett, agyongyötört, megcsönkített, szegény kis magyar hazája sorsán évek óta sírva fakad?

(Füst Milán, Igazság, október 30.)

folytatás a 2. oldalon

Százmilliós megyei támogatás falvaink fejlesztési pályázataihoz

A VAS MEGYEI ÖNKORMÁNYZAT KÖZGYŰLÉSÉNEK A TELEPÜLÉSI ÖNKORMÁNYZATOK FEJLESZTÉSI PÁLYÁZATAINAK ÖNERŐ-KIEGÉSZÍTÉSÉT SZOLGÁLÓ VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSA

Vas Megye Önkormányzatának Közgyűlése 89/2008. (05.09.) sz. határozata értelmében a fejlesztési elképzeléseket segítő pályázati célleírányzatot hozott létre.

A célleírányzat rendeltetése a megye területén működő községi, nagyközségi önkormányzatok pályázati önjelölésének kiegészítése, a megyei fejlesztési elképzelésekkel összhangban lévő pályázatok megvalósulási esélyének növelése, valamint a nemzetközi és hazai pénzügyi források területfejlesztési programokba vonásának elősegítése.

A megyei közgyűlés 2008 októberéig két alkalommal döntött a forrás felosztásáról, mely során az alábbi önkormányzatok részesülnek támogatásban:

1. döntési kör:

Település neve	Pályázat címe	Támogatás összege
Velem	Velem, Jókai utca 240 m szakasz útépités	5 000 000 Ft
Horvátzsidány	Iskolaépületből Körjegyzőség kialakítása	5 000 000 Ft
Rábatöttös	Kossuth L. u. TEUT/2008. útburkolat-felújítás	1 555 000 Ft
Táplánszentkereszt	Táplánszentkereszt községben a 87. sz. közút mellett kerékpárút-építés folytatása a Rumi úton a Petőfi Sándor utca és a Széll Kálmán út közé eső szakaszon	5 000 000 Ft
Bérbaltavár	Önkormányzat tulajdonában lévő épület átalakítása	1 400 000 Ft
Egervölgy	Kulturház felújítása	3 137 426 Ft
Karakó	Kulturház felújítása	715 000 Ft
Jánosháza	Szent István utca burkolatának megerősítése	4 622 000 Ft
Keléd	Ravatalozó felújítása, bővítése	1 248 000 Ft
Kissomlyó	Önkormányzati épület homlokzatának felújítása, akadálymentesítése és vizesblokk kialakítása	921 9000 Ft
Szemenye	Művelődési Ház felújítása	1 349 241 Ft
Egyházaskörte	„Süss fel nap” című pályázat	5 000 000 Ft
Nemesrempehollós	Tűzoltószertár bővítése	1 961 531 Ft
Győrvar	Új Élet utcai járdák felújítása	1 355 677 Ft
Pácsony	Szőlőhegyre vezető út felújítása	685 015 Ft
Hegyhátszentpéter	Temető útburkolatainak felújítása	858 548 Ft
Kám	Kossuth utca felújítása	2 796 864 Ft
Sitke	Sitke, Dózsa György utca burkolatfelújítás	4 777 000 Ft
Andrásfa	Andrásfa, Kossuth u. burkolat megerősítése	1 483 877 Ft
Csörötnek	Komplex Egészségügyi Szolgáltatóház létrehozása	5 000 000 Ft
Gérce	Orvosi rendelő kialakítása	2 977 392 Ft
Szaknyér	Művelődési Ház nyílászáróinak cseréje	270 600 Ft
Magyarlak	Egészségház és Tűzoltószertár felújítása	3 005 000 Ft
Felsőjánosfa	Ravatalozó felújítása 234 hrsz.	1 079 124 Ft
Kondorfa	Tárolóépület átalakítása, bővítése	2 809 074 Ft
Kemenespálfa	Gyermekjátsszótér felújítása, fejlesztése	997 000 Ft
Csákánydoroszló	József A. és Batthyány utcák felújítása	5 000 000 Ft
Gencsapáti	Gróf Apponyi Albert Ált. Iskola, Gyöngyös-kert Óvoda (Gencsapáti, Pornóapáti 2. sz. Tagóvoda) korszerűsítés, felújítás, bővítés	5 000 000 Ft
Nemeskocs	Művelődési Ház belső felújítása, fejlesztése	1 058 000 Ft
Rátót	Önkormányzati hivatal felújítása	4 620 682 Ft
Rábagyarmat	Egészségügyi szolgáltatások fejlesztése	3 878 175 Ft
Bajánsenye	Művelődési Ház felújítása	3 032 200 Ft

2. döntési kör:

Település neve	Pályázat címe	Javasolt támogatási összeg
Szatta	Köztemető kerítés építése	122 738 Ft
Sárfimizdó	A sárfimizdói temető kerítése megújul!	432 270 Ft
Ispánk	Polgármesteri Hivatal fűtőkorszerűsítése	129 286 Ft
Kisrákos	Közösségi ház és orvosi rendelő felújítása	343 669 Ft
Mesteri	PH, orvosi rendelő, kultúrotthon tetőzetének újbóli cserepezése	997 083 Ft
Mikosszéplak	Ravatalozó átalakítása és bővítése	1 195 000 Ft
Csipkerek	Közfeladatot ellátó intézmény tetőfelújítása	652 008 Ft

Csehimindszent	Tűzoltószertár felújítása	245 714 Ft
Velemér	Veleméri tájház felújítása	275 549 Ft
Kemeneskápolna	Turisztikai létesítményhez vezető szilárd burkolatú külterületi út felújítása	993 038 Ft
Rábatöttös	Helyi önkormányzatok feladatellátás színvonalának javítását eredményező fejlesztések	139 691 Ft
Magyarszombatfa	Magyarszombati volt iskolaépület felújítása	325 338 Ft
Nagyrákos	Belterületi útfelújítás	1 554 325 Ft
Nemeskocs	Kossuth, Petőfi u. és Rákóczi utcai járdafelújítás	1 816 413 Ft
Vámoscsalád	Orvosi rendelő tető- és külső homlokzat-felújítás	390 959 Ft
Vasasszonyfa	Gyaloghídépítés	1 076 600 Ft
Szergény	Sportpálya öltöző bővítése, felújítása, rámpa építése	566 349 Ft
Peresznye	Közp. Óvoda peresznyei tagóvodája konyha korszerűsítése	727 147 Ft
Magyarlak	Kalandos Rába-part, élő folyó	2 399 873 Ft
Kőszegdoroszló	Fő utca burkolatfelújítása	1 646 307 Ft
Tömörd	Pihenőhely kialakítása az orvosi rendelőnél	123 917 Ft
Kenéz	Kossuth L. u. templom körüli szakasz burkolatfelújítása	161 092 Ft
Nyőgér	Kossuth és Béke utca burkolat megerősítése	1 512 752 Ft
Vasalja	Petőfi út burkolatának megerősítése	521 535 Ft
Megyehíd	Többfunkciós sportpálya építése	1 394 940 Ft
Alsóújfal	Alsóújfalai kultúrház tetőfelújítása	609 574 Ft
Győrvar	Alsó temető ravatalozójának bővítése, felújítása	484 487 Ft
Hosszúpereszteg	Felső temető ravatalozó felújítás	292 406 Ft
Kemenesmagasi	Önkormányzati tulajdonban lévő közterületi illemhelyek kialakítása	466 968 Ft
Bejczyvertános	Településrendezési terv elkészítése (I. ütem)	151 600 Ft
Jákfa	Orvosi rendelő felújítása	639 664 Ft
Mersevát	Bajcsy és Rákóczi utcák burkolatfelújítása	2 165 714 Ft
Sótony	Orvosi rendelő felújítása	178 464 Ft
Oszkó	Új utca burkolatfelújítása	618 328 Ft
Meggyeskovácsi	Korszerű orvosi rendelő kialakítása	1 806 639 Ft
Söpte	Orvosi rendelő homlokzat felújítás	360 455 Ft
Ostffyasszonyfa	Kis utca útburkolat felújítása	822 971 Ft
Uraiújfal	Óvoda nyílászáróinak cseréje és homlokzat-felújítás	861 343 Ft
Rábahídvég	Általános iskola épületének külső rekonstrukciója	1 268 440 Ft
Nádasd	Ravatalozó felújítása és védőtető építése	782 844 Ft
Horvátzsidány	Tanács utca burkolat-felújítása	825 630 Ft
Sé	Települési szilárd burkolatú belterületi közutak burkolat-felújításának támogatása	1 188 000 Ft
Ják	Értéktörzs és értéktörzsművelés a jáki templomdombon	1 697 143 Ft

Az első döntés során Pornóapáti, Vasalja és Hegyhátszentjakab önkormányzatának pályázatai tartaléklistára kerültek, de a eljárás során más önkormányzatok elutasított pályázatainak ismeretében támogathatóvá váltak a pénzmaradvány terhére.

Település neve	Pályázat címe	Támogatás összege	Pályázat
Pornóapáti	Pinka-völgye települései belterületi vízrendezés	5 000 000 Ft	NYDOP-2007-4.1.1/1.
Vasalja	Sportöltöző felújítása	2 012 000 Ft	HÖF CÉDE
Hegyhátszentjakab	Kosárlabdapálya építése 357 hrsz.	1 090 664 Ft	NYD-HÖF CÉDE 2008.

A Vas Megyei Közgyűlés 2008 októberéig 90 millió forint támogatás nyújtásáról határozott, így a soraon következő november havi közgyűlésen dönthet a fennmaradó 10 millió forint sorsáról, mely az elutasított fejlesztési pályázatok önjelölésének újraosztásával emelkedhet.

Pályázat a szentgotthárdi múzeum felújítására

A Vas Megyei Közgyűlés a 2008. szeptember 26-i ülésén 5,2 millió Ft önrészt szavazott meg a Vas Megyei Múzeumok Igazgatósága és szlovén partnerei által benyújtandó pályázathoz, amelynek célja a szentgotthárdi Pável Ágoston Múzeum bővítése, felújítása, múzeumpedagógiai foglalkoztató tér és infrastruktúrájának megerősítése, kétnyelvű néprajzi, nemzetismerteti táborok közös szervezése, múzeumpedagógiai programsorozatok együttműködésen alapuló megvalósítása.

Könyvtári pályázat

A Vas Megyei Közgyűlés a 2008. szeptember 26-i ülésén támogatta, hogy a Berzsényi Dániel Könyvtár önrész nélküli pályázatot nyújtson be Sárvárral, Celldömölkkel, Répcelakkal, Csepreggel, Hegyfaluvall és a szombathelyi Siker könyvtárral közösen informatikai fejlesztésekre, továbbá az esélyegyenlőség és az akadálymentesítés feltételeinek fejlesztésére.

„Az élőket hívom, a holtakat elsiratom, a villámokat megtöröm”

HARANGLÁBAT AVATTAK LUKÁCSHÁZÁN

Szent István, államalapító királyunk ünnepének közeledte is jeles napot jelentett Lukácsháza történetében. A korábbi időkben több harangláb is díszítette az akkor még különálló településrészeket, melyek közül az augusztus 17-i avatóra az egykori nagycsömötei harangláb újult meg. A 9 órakor kezdődő avatónapságon Majthényi László, a Vas Megyei Közigyelés alelnöke a harangozás üzenetéről beszélt, kifejtve, hogy a hír-

és jeladason túl számos egyéb szokás és funkció is kötődik a harangok használatához. Az alelnök szólt a haranglábak építésének sajátosságairól, kiemelve, hogy a vasi haranglábak külső megjelenésükben változatos képet mutatnak, melyek közül kiemelkednek az úgynevezett „szoknyás” haranglábak. A lukácsházi harangláb újjáépítésével a szellemi és tárgyi hagyományörzés is újjáéled, mely identitásunknak fontos részét képezi. Záró gondolataiban Majthényi László alelnök a lukácsháziak hitét és adakozókedvét dicsérte: „A harangláb nemcsak hagyomány, hanem jövőbe vetett hit. Hit abban, hogy érdemes építeni. Hit abban, hogy érdemes a múltat újrateherelve megőrizni.”

Gyülekezetépítés és evangelizáció

KÜLSŐLEG ÚJULT MEG AZ ALSÓSÁGI EVANGÉLIKUS TEMPLOM

Gyülekezetépítő evangelizációs napot tartott 2008. augusztus 2-án az Alsósági Evangélikus Gyülekezet. Az alkalomhoz illő lelki ráhangolódást Denk Viktória operaénekes műsora segítette elő, orgonán kísérte Bognár Nóra karnagy, a Szombathelyi Evangélikus Gyülekezet kántora, zenetanár. Ezt követően Vető István püspök-helyettes, alsósági lelkész köszöntötte az egybegyűlteket, majd Ittész Jánosnak, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület püspökének hálaadása, igehirdetése következett. Ittész püspök a gyülekezetépítő nap hagyományára utalva elmélkedett azok fontosságáról. A kereszténység lényegét abban látja a püspök, hogy az a közösségi létben nyilvánul meg. „A Hit a legszemélyesebb közügy. Nem lehet elrejtteni, mert a felszínre tör.” A közösségi élmények a megújulás lehetőségét is magukban hordozzák. A

Szentléleknek köszönhetően a lakadt, fásult szívű emberek is képesek lesznek a megújulásra, mint ahogy külsejében megújult az alsósági templom is. Ittész János püspök után Cserégyi István kassai lelkész evangelizációs előadásában az „élet” szó jelentéseit járta körbe, a testi, lelki, szellemi és az örök élet vonatkozásában. Az élet fejedelme nélkül nem lehet igazi életéről beszélni, a felmerülő dilemmáinkra pedig az „Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet.” örök érvényű igazsága adhat megnyugtató választ. Győri Elemér egyházközségi felügyelő beszámolt a templom felújításának menetéről, majd megkülönböztetett tisztelettel köszöntötte Lada Dénest, akinek nagylelkű adománya lehetővé tette a templom külső felújítását, szó szerint a torony csúcsától a falak szigeteléséig. A felügyelőhöz Ittész János püspök is csatlakozott, köszönt-

ve a nagylelkű adományozót, kiemelve, hogy elszármazottként sem feledkezett el szülőfalujáról. A templom felújítását megörökítő emléktáblát Rosztáné Piri Magda esperes leplezte le,

azzal a céllal, hogy emlékeztessen a nagylelkű adományozóra csakúgy, mint a szorgos munkásokra, szervezőkre, de legfőképpen az Isten adta lehetőségek végtelenségére.

Isten dicsőségére megújulva

FELSZENTELTÉK KEMESTARÓDFA FELÚJÍTOTT TEMPLOMÁT

A **templomoknak** – az emberekhez hasonlóan – megadatik a maguk sorsa, mely hordoz örömteli, tragikus és derűs momentumokat egyaránt. Nem kivétel ez alól a kemestaródfai templom sem, annak ellenére, hogy története csak a múlt század elejére, 1914-ig nyúlik vissza. A templom épülete az idők folyamán vizesedni kezdett, nyílászárói elavultak, felújítása időszerűvé vált. A 2007. év hozta meg az áttörést, hiszen a Szombathelyi Egyházmegye, Vas Megye Önkormányzata, a Szociális és Munkaügyi Minisztérium, Kemestaródfa Önkormányzata és Egyházközsége, a Mi-

ród-forrásért Egyesület anyagi áldozatvállalásának köszönhetően megvalósult a tervezett beruházás. A hívek által elvégzett rengeteg munka nem „forintosítható”, de bizvást ki lehet jelenteni, hogy nélkülük nem valósulhatott volna meg a felújítás. Dr. Veres András megyéspüspök 2008. július 6-án számos hívó előtt szentelte fel a templomot.

Az ünnepség kezdetén Kovács Ferenc, Vas Megye Közigyelésének elnöke mondott köszöntőbeszédet, melyben a templomok küldetéséről szólva Isten házának, az imádság, irgalom, hajlékának nevezte azokat, melyben

legközvetlenebbül és legméltóbb módon találkozhatunk Jézussal. A profán világból egyszerre lépünk bensőnkben is egy „szakrális csendbe, a szent csendesség csarnokába.” A szónok külön is méltatta a helyiek áldozatvállalását és hitbuzgalmát, kiemelve Fekete Szabolcs Benedek plébános lelkipásztori gondoskodását.

Ezt követően Takó Gábor, a Miród-forrásért Egyesület elnöke köszöntötte dr. Veres András megyéspüspököt, majd a templom történe-

tét és a felújítás fázisait elevenítette fel. Az ünnepi szentmise elején dr. Veres András püspök felszentelte a templomot, majd szentbeszédében a templomépítés fontosságáról, annak lelki üzenetéről beszélt az egybegyűlt híveknek. Fekete Szabolcs Benedek plébános a szentmise végén köszöntte meg minden támogató önzetlen segítségét.

Szent Márton emlékei a Szombathelyi Képtárban

A Szombathelyi Képtár – csatlakozva a rendszerváltás óta megújuló szombathelyi Szent Márton-kultuszhoz – egy nagyszabású kultúrtörténeti kiállítást szervez és mutat be. Mindez színesíti a Szent Márton-hét rendezvényeit, és több mint három hónapig igazi kulturális csemegét kínál a látogatóknak.

Európai közös kulturális örökségünk Szent Márton tisztelete. A „13. apostol” kultusza egymástól messze lévő európai városokat köt össze, ahol Szent Márton élete lezajlott (Savaria, Pavia, Amiens, Tours, Worms), ugyanakkor egy kisebb régió, Pannónia számára erős szellemi kisugárzás forrása.

A Szombathelyi Képtárban több mint száz eredeti műtárgyat (festmények, grafikák, szobrok, pecsétek, könyvek, ötvösművek, textilek) állítunk ki a korai középkortól a 20. századig. Bemutatjuk Szent Márton életét, munkásságát, kultuszának helyi és nemzetközi vonatkozásait. A műtárgyakat fotók és másolatok egészítik ki olyan műemlékekről, amik nem moz-

díthatók (pl. freskók, üvegablakok, szárnyasoltárok, köztéri szobrok).

A kiállításon térképen és fotókon felvillantjuk Márton életútjának színtereit, bemutatjuk a kortárs IV. századi gondolkodókat, történetírókat. Szent Márton kultuszának legjelentősebb galliai és magyarországi központjait ismerhetik meg az érdeklődők, ezek: Tours, Pannonhalma, Szombathely, Pozsony és Szepeshely. Azt a gazdag emléanyagot tárjuk a látogató elé, ami a képző- és iparművészetben, irodalomban, zenei hagyományban és népművészetben ránk maradt.

A műtárgyakat több mint harminc hazai és külföldi köz-, magán- és egyházi gyűjteményből kölcsönözzük (Budapest, Győr, Veszprém, Pannonhalma, Székesfehérvár, Szeged, Szombathely, Sopron, Nagycenk, Rábakethely, Ajkarendek, Kismarton stb.). Számos, eddig ismeretlen, vagy kiállításon még nem szereplő műtárgyat sikerült felderítenünk és elsőként a közönségnek bemutatnunk.

Olyan kuriózumokat tanulmányozhat a látogató, mint a 820 körül a

tours-i kolostorban írt karoling Biblia töredékét, a Legenda Aurea (Szentek legendái) Szent Mártonról szóló kiadásait XIV. századi itáliai kódexben és XV. századi fametszetekkel illusztrált ősnymtatványokban. Az érdeklődő megismerheti Laskai Osvát és Temesvári Pelbárt Szent Mártonról szóló prédikációit, vagy Márton első életrajzírójának, Sulpicius Severusnak a 16. és 18. században kinyomtatott művét. A reneszánsz művészetet a könyvek mellett egy velencei himzett selyem miseruha, egy festett Márton-üvegablak Mátyás király címerével, faszobrok és Martin Schongauer Mártont ábrázoló rézmetszete képviseli. A barokk emléktárgyból kiemelkedik Franz Anton Maulbertsch Szent Márton oltárképvázlata, amely a szombathelyi székesegyház számára készült. Gazdag műtárgygyűjtemény bizonyítja Pannonhalma és Szombathely kötődését hírneves fiához. A 19. és 20. században készült festmények, szobrok és grafikák az újkorban kialakult Márton-képet tükrözik.

A kiállítás címe: „...és megosztotta köpenyét” – Szent Márton kultuszának közép-európai emlékei. Látogatható: a Szombathelyi Képtárban 2008. november 6. és 2009. február 22. között.

Zsámbéky Monika

Nagy Gáspár emlékezete

„Emlékezni, látni, megnevezni és sohasem félni” – írta Görömbei András irodalomtörténész az 1949-ben, Bérbaltaváron született Nagy Gáspár költői magatartásának és költészetének lényegét meghatározva.

A Vasi-Hegyhát kis falujának közösségébe született, majd az évek során innen elkerült fiú sorsát, emberekhez fűződő kapcsolatait mindig az örökölt, őszinte figyelem jellemezte. Ifjú személyiségének formálódásában megerősítő kötést adott számára a bencés gimnázium lelki és erkölcsi szilárdsága, a nemzetben és Istenben való tiszta hit. A szombathelyi tanítóképző főiskolán évhallgatással megkezdett tanulmányai során olvashatta először nyomtatásban verseit a „Jelentkezünk”-ben és a negyedévente megjelenő Életünk-ben. 1971-ben a fiatal vasi költők „Sor” címmel kiadott antológiájában hét verssel mutatkozott be.

Szombathely után költői pályáját Nagy László verseinek megismerése, majd Kormos Istvánnal, Jékely Zoltánnal való személyes találkozása és annak hatásai befolyásolták. Első verseskötete 1975-ben jelent meg Koronátú címen. Már országosan elismert költőként választják meg az Írószövetség legfiatalabb választmányi tagjának 1981-ben. Az Új Forrásban megjelent Öröknár: elmúltam 9 éves, majd később a Tiszatájban közreadott A Fiú naplójából című versei miatt a politikai hatalom szilenciumra ítélte Nagy Gáspárt, a renitens lapszerkesztőséget pedig menesztette. Rendszerváltó verseknek nevezte a fent idézett irodalomtörténész a napjainkban már irodalmunk kultikus darabjainak számító költeményeket. A nyolcvanas években formálódó hazai nemzeti mozgalom erőteljes szellemi alakjaként tevékenykedett, tisztséget vállalt a Bethlen Gábor Alapítványban. A Hittel című folyóirat szerkesztője volt a lap alapításától, az indulásától kezdve pedig a Magyar Katolikus Rádió kulturális főszerkesztője. A szörnyű és alattomos betegség kínjait és küzdelmét nagy lelki erővel és hittelelve viselte 2007 januárjában bekövetkezett haláláig.

A Teremtővel való találkozás után teste végleg hazatért a csendes, kis falu, Nagytölgy temetőjébe szerettei társaságába, a hazahívó otthonba, ahol tisztelők, barátok és alkotótársak megnyugvó lélekkel mormoljuk a halála után íróasztalán talált négysorosot: „Szerethetted engem az Isten/ mert teremtményének/ engem is elfogadott;/ sárból-agyagból apám s anyám álmaiból.”

Bérbaltavár Nagy Gáspár szülőházával és Nagytölgy temetője az egy-

szerű sírral Vas megye irodalmi emlékhelyeinek legújabb, az igaz lelket érintő fontos állomása. A szülőföldhöz, a családhoz, a gyermekkorhoz mindig szeretettel ragaszkodó és ezer szállal kapcsolódó költő példás életműve és tiszta erkölcsi embersége mindannyiunkat emléke ápolására, tiszteletére ösztönöz. A kulturális értékeit számon tartó és gondozó vasi szellemiségből természetesen bontakozott ki és alapozódott meg a Kosuth-díjas Nagy Gáspár költő kultuszának méltó ápolása, melynek első állomását jelentette 2007-ben az Életünk folyóirat által alapított Nagy Gáspár-díj a lapban publikáló alkotók elismerésére. A mai, szombathelyi egyetem irodalomtörténeti tanszékén a hallgatók számára hozzák közel a költő verseit, alkotói munkásságát, irodalomtörténeti szerepét az elhivatott oktatók, főiskolai tanárok. 2008. május 3-án a nagytölgyi temetőben a költőt tisztelők tömege előtt szentelte fel dr. Veres András megyéspüspök Nagy Gáspár sírkövét. A temetői emlékezést követően az ország minden részéből érkezett kiváló irodalmárok, művészek, irodalomtörténészek, igaz barátok és tisztelők szóltak a költő életéről, műveiről, „szüntelen virrasztásáról”, arról az erkölcsi alapállásáról, amit így fogalmazott meg: „dehogyan is voltam bátor, csak éppen nem mertem félni”. Emlékét ápolják azok a versmondó találkozók, melyeket Vas megye kulturális intézményeiben, városokban szerveznek a tanuló ifjúság és a fiatal felnőttek részére. Az egykori szombathelyi főiskolán a vele együtt végzett diáktársai, az 1971-ben diplomázott évfolyam hallgatói a költőt tisztelők jelenlétével 2008. október 11-én Kó Pál Kosuth-díjas szobrászművész által készített bronz emléktáblát helyezték el a Magyar utcai kolégium falán Nagy Gáspárnak marandó emlékjelet állítva.

Őrizzük magunkban és magunknak azt a költőt, akinek sorsában mindig egy volt élet és szó, művészet és erkölcs. Szilárdan állt, mert élete a tiszta hitű erkölcsre, mint sziklára épült. Nagy Gáspár emlékezete, emberi, alkotói kultuszának ápolása reményt nyújt nekünk, üzenete szívünket erősíti: „A remény sohasem meghaló ha minden utolsó szalmaszál abból a jászolból való.”

Kutszegi István

Kitüntettek

Hivatása a pénzügyi munka – Pataki Kornélné, az Önkormányzati Hivatal titkárságvezetője

A megszokott csinosan fiatal kül-sővel, a rá jellemző mosolygós arccal nyit ajtót az első emeleti lakásukban, mikor megérkezem hozzá egy kis beszélgetésre. Örömmel és jó kedéllyel invitál, hellyel kínál. Legalább húsz éve ismerjük egymást, a megyei közigazgatásban dolgoztunk együtt. Nem is kellett nagyon kérdezni őt pályájáról, munkájáról, nyugdíjba vonulásáról és a kitüntetéséről, mert félszavakból is értjük egymást. Mert hát a felsoroltak miatt ültünk le beszélgetésre, egy mérleg- és pályakép-készítésre.

Mindig is érdekelt a közélet, a társadalmi változásokat igyekeztem követni, figyelemmel kísérni, – kezd bele a mondandójába Patakiné – azaz: Katalin. A megyeháza épülete volt az első és utolsó munkahelyem, hiszen az egyetem után az akkori megyei tanácson kezdtem dolgozni. Mostanáig harminhárom évet töltöttem el a pénzügyi munkában, melynek során végigjártam a hivatali ranglétra minden fokát és a pénzügyi szakmai munka valamennyi területét. Lett volna rá lehetőségem, hogy más helyen dolgozhassak, de nem mentem el, mert az addig megszerzett szakmai tudás, a megyei feladatokra való rálátás, az intézmények és a mögöttük lévő embereket szolgáló közfeladat számomra mindig a legfontosabb volt. Igyekeztem úgy végezni valamennyi poszton a feladataimat, hogy érződjön mindenki számára: a munkám egyben a hivatásom, sőt a hobbim is.

A beszélgetésünk során aztán szóba kerül a „csapat”, amely Patakiné számára mindig az egyik legfontosabb tényezőt jelentette a munkában. Az a közösség, azok a munkatársak, akik nélkül megítélése szerint nem mondhatná sikeresnek, mi több eredményesnek szakmai tevékenységét. A fiatalok, akik beilleszkedve, képzettségükkel, tudásukkal és munkaszeretettel méltó folytatói a megyei hivatalban az eddig általa vezetett pénzügyi titkárság további munkájának. Jólesően nyugtázza, hogy az önkormányzat életében a vezetés mindig a rangján kezelte a szervezet munkáját,

volt hitele tevékenységének, amit a megyei önkormányzat gazdálkodása, más megyékhez viszonyítva a kedvező hitelállománya, a kényszerek és a lehetőségek közötti kiegyensúlyozott gazdálkodása, a belső tartalékok feltárása támaszt alá.

Augusztus 20-án az Önkormányzati és Területfejlesztési miniszter nyújtotta át Pataki Kornélnének a „Köz Szolgálatáért Érdemjel arany fokozata” kitüntetését. A harminchárom éves közszolgálati, pénzügyi-gazdálkodási, önkormányzati munka méltó elismerését fejezi ki ez a magas kitüntetés. Elmondása szerint meghiúsult örömet töltött el az átvételekor Katalin asszonyt. Fontosnak tartotta azt is hangsúlyozni, hogy az önkormányzat megalakulása után a közgyűlés által alapított kitüntetések közül az elsők között kapta meg az „Önkormányzat Szolgálatáért köztisztviselői fokozat” elismerést. A csendes sikerek területe a pénzügyi-gazdálkodási munka, vallja mintegy ars poétikáját megfogalmazva. Az aktív köztisztviselői, közszolgálati munka befejezésével most már több idő jut a családra, a két fiú unokára, a kertre, a kis szörpamacs kutyusra és – a nemrég ünnepelt 35. házassági évforduló után – a férjével közös horgászatra, természetben eltöltött időre.

Patakiné Katalin kiegyensúlyozottan, önmagával, a világgal és családjával harmonikusan éli a megérdemelt nyugdíjas napjait. Nem csalódott semmiben, nincs semmi bántódása, vagy sérelme. Túlzás nélkül mondhatjuk: örömnegyedjás. Kívánunk neki további jó egészséget és eddigi munkájához hasonlóan sikeres hosszú életet a jövőben!

Egy rendőr, aki pedagógusnak vallja magát – dr. Németh Róbert alezredes

Augusztus 20-án a fővárosban rendezett ünnepi állománygyűlésen vette át dr. Németh Róbert alezredes, a Vas Megyei Rendőr-főkapitányság Bűnmegelőzési Osztályának vezetője a „Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztje katonai tagozata” kitüntetését.

Vas megyében, aki hivatászerűen, vagy más keretek között szervezetter foglalkozik a fiatalokkal, az ifjúság ügye-

ivel, aligha van olyan, aki ne ismerné, vagy legalábbis ne tudná, kicsoda dr. Németh Róbert alezredes. Egyszerűen azt mondhatnánk, ő az a rendőr, aki mindig civilben jár. Én legalábbis még egyenruhában nem láttam eddig.

Az ötvenedik évéhez közelítő alezredes nem rendőrnek készült, hanem a Szombathelyen megszerzett népművelő-testnevelő szakos tanári diploma után pedagógusként kezdett tanítani Dunaujvárosban. Visszavágyva szülőföldjére 1985 decemberében lett a megyei kapitányság sportfeladatokkal megbízott tisztje, majd két év múlva a testület sajtószerkesztőjeként tevékenykedett egészen 1996-ig, amikor kinevezték a Bűnmegelőzési Osztály vezetőjének. Ebben a beosztásban dolgozik a mai napig.

Ritka manapság a hivatásos állományban az olyan rendőr, aki huszonhárom év folyamatos szolgálatot tudhat magáénak. Dr. Németh Róbert ilyen. Személyiségét, magatartását, mondanivalóját a határozottság, az elhivatott munkaszeretet, az ifjúság iránt érzett felelősség jellemzi. A bűnmegelőzési munka valódi hivatásává lett.

A bűnmegelőzési tevékenység jelenti a családot, a gyermek- és ifjúságvédelmet, a drogpreveniót, a vagyonvédelmet. Szerteágazó és összetett munka, amelyben a legfontosabb elem a megelőzés – vallja az alezredes. Főiskolai alapképzettségét jól tudta munkájában kamatoztatni, hiszen sok-sok előadást tartott, tart a fiataloknak iskolákban, ifjúsági közösségekben, különböző szervezeti keretek között, sőt több oktatási intézményben óraadó oktató is. A munkája és életpaszatlatát alapján hittel vallja, hogy a bűnmegelőzésben csak a pozitív motivációval lehet igazán – ugyan nem látványosan, de – eredményre jutni. Rengeteg áldozattá vált fiatalal találkozott munkája során. Akár csak egyetlen fiatal megmentése a bűnözéstől vagy a drogfüggőségtől, óriási eredmény, hiszen emberi sors, az emberi élet nem mérhető pénzben, börtönben, vagy kórházban, elvonókezeléssel töltött években. Nehéz, egész embert kívánó munka, hivatás a bűnmegelőzés, ahol nem lehet lazítani, könnyelműnek lenni, hiszen ennek tragédia lehet a következménye.

Meggyőződése szerint kitartó és szakszerű munkájához a háttérként a megyei kapitányság csapatának tevékenysége jelenti, melynek köszönhetően ma Vas megyét viszonylag nyugodt és rendkívüli anomáliáktól mentes közbiztonság jellemzi.

Gratulálunk a magas szintű kitüntetéshez és köszönjük dr. Németh Róbert alezredesnek Vas megye fiatalága érdekében végzett kiemelkedő munkáját, melyhez kívánunk további sikereket és jó egészséget!

Kutszegi István

Magyar Termék Nagydíj

DUPLÁZOTT AZ APÁCZAI KIADÓ

Tizenegyedik éve osztják ki a Magyar Termék Nagydíjat, melynek elnyerése tanúsítja, hogy a büszke cím birtokosa kiemelkedően jó, megbízható és ellenőrzött minőséget hoz létre a fogyasztók legnagyobb meglepedésére. Most a tavalyi sikerét ismételte meg a celldömölki székhelyű Apáczai Kiadó, mely az alsós tankönyvcsalád sikere után idén az interaktív oktatási programcsomagjéért részesült – egyedülként Vas megyéből – a Magyar Termék Nagydíj elismerésben. Esztergályos Jenő, a kiadó ügyvezető igazgatója elmondta, hogy a „Gutenberg galaxis” történetében egyedülálló volt már tavaly is, hogy könyv, ráadásul tankönyv részesült a magas elismerésben. A tananyagok kifejlesztése során a korszerű igényeknek való megfelelés mellett a fi-

gyelemfelkeltő oktatás ösztönzése volt a cél. A már meglévő interaktív tananyagok mellett még harminc újabb anyag van készülőben, melyet folyamatosan kíván közreadni az Apáczai Kiadó. Az igazgató elmondta még, hogy ezeket a tananyagokat a szakértő kollégák véleményét figyelembe véve úgy is letesztelték, hogy a szülői értekezleten résztvevő – mert nem volt, aki vigyázzon rájuk – gyerekeken próbálták ki, akik megszerették, és felnőtteket megszerényítő gyorsasággal használni kezdték az újdonságnak tekinthető tananyagokat. A díjkiosztó két különdíjat is tartogatott még az Apáczai Kiadó számára, hiszen az Innovációs Különdíj elismerés mellett a Magyar Minőség Háza aranyérmét is elnyerték.

Helyi termék pályázat

A Vas Megyei Közgyűlés a 2008. szeptember 26-i ülésén döntött arról, hogy osztrák és magyar partnerekkel pályázatot nyújt be – 3,6 millió Ft önerő biztosításával – az Európai Területi Együttműködési Program (ETE) forrástámogatására azért, hogy a helyi termékeket megfelelő módon tudja bemutatni, illetve, hogy ezek megismertetésére információs pontokat állítson fel.

Új elnök

A Vas Megyei Közgyűlés a 2008. szeptember 26-i ülésén tudomásul vette, hogy Németh Árpád, a Vas Megyei Markusovszky Kórház Nonprofit Zrt. igazgatósági elnöki tisztéről lemondott. Helyére Dr. Lakner Lászlót választotta és a kórház alapító okiratát ennek megfelelően módosította.

Savaria TISZK üzletrész-értékesítés

A Vas Megyei Közgyűlés a 2008. szeptember 26-i ülésén döntött arról, hogy a 2008. július 6-i ülésén a Savaria TISZK Térségi Integrált Szakképző Központ Kiemelkedően Közhasznú Társaságban meglévő 33,33%-os, 2 millió Ft névértékű üzletrésze értékesítésére kiírt pályázat nyertesévé Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatát nyilvánítja. Felhatalmazta elnökét, hogy az adás-vételi szerződést 40 millió Ft-os vételárral írja alá.

„Az itteni fák, virágok, bokrok, utcaképek, emberek és a templom, az iskola bennem élnek”

INTERJÚ BÁGER GUSZTÁVVAL

Báger Gusztáv költő, az Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézetének főigazgatója, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem, a Nyugat-magyarországi Egyetem és a Szolnoki Főiskola tanára 1938. szeptember 12-én született Vas megyében, Csörötneken. Születésnapja alkalmából kerestük fel, s kértük egy beszélgetésre.

– *Mennyire sikerült kapcsolatban maradnia a szülőfölddel, Vas megyével? Illetve a szülőfaluvál: Csörötnekkel, a megyei centrummal, Szombathellyel? Milyen irodalmi emlékek kötik a szülőföldhöz?*

– Először is: hadd köszönjem meg, hogy lehetőséget kaptam szülőföldem lapjában a megnyilatkozásra, és külön köszönöm az ÉLETÜNK folyóiratnak, hogy nekem is tulajdonítja, és a szűkebb kis hazámról írt opusoknak, hogy ez a régió említésre kerül az irodalmi sajtóban. Először hadd beszéljek a legkedvesebb falumról, ahol születtem. Csörötnek. Oda már csak hazanézek mostanában tulajdonképpen, nagymamám és az édesanyám házaiban mások laknak, ahol én gyerekeskedtem, ott most új generációk cseperednek. De annál inkább éltetnek a csörötneki emlékek, mély, nagyon mély emléknymok. Ezeket versben és esszéikben dolgozom fel. Csörötnek a bázis, ahonnan a kezdeti inspirációk elindultak. A determináns élmények, érzések és tradíciók itt foglalták keretbe személyiségem ábráit. Az itteni fák, virágok, bokrok, utcaképek, emberek és a templom, az iskola bennem élnek, magamban vittem őket Budapestre, ezek segítenek élni, írni. A budapesti Közgazdaságtudományi Egyetem előtt Szombathelyen a Közgazdasági Technikumban folytattam tanulmányaimat, ahol Léda (Kőszegfalvy Magda) belém plántálta a vers szeretetét. Itt jelent meg egy diáklapban az első zsengém. Az akkor Balassi Bálint és Janus Pannonius stílusában szólt és archaikusnak tűnhetett már az akkori versolvasónak is. Szombathelyen értek az első urbanisztikai impressziók, ahol Joyce Ulysses-hőse, Bloom is járt, Odüsszeusz élő metaforájaként. Érde-

kes, nemrég Dublinban, a magyar nagykövetségen, ahol verseim angol nyelvű válogatott kötetét a fordító Kabdebó Tamás bemutatta a nagyszámú érdeklődőnek, pontosan Szombathelyről beszéltem, ahol megszállt az ihlet és első verseimet írtam. Van a főtéren egy Bloom-szobor: egy ajtó – ami tulajdonképpen egy fal hasadéka – mögül lép ki éppen a világutazó, hogy elinduljon világszerte útjára. Ez is az én allegóriám. Végigkísér a létezés stációján. Bár nagymamám óvott az efféle lírai barangolásoktól, nem tudtam szabadulni attól a gondolatától, hogy íróemberként is megnyilvánuljak. Először csak szűk körben mutogattam a verseket barátaimnak, de később erős késztetést kezdtem érezni arra, hogy nagyobb nyilvánosságot kapjanak. Eljártam a szombathelyi írók közé már középiskolai diákkoromban, ott találkoztam Káldi János költővel, aki nagyon kedves ember volt, biztatott és felkarolt, egyengette kezdeti lépéseimet. Az ő emberi tartása is példa volt számomra. (Az Életünk folyóiratban meg is emlékeztem személyéről.) Gazdag Erzsike pedig az Írószövetség Vas megyei csoportjában hallgatta a versmondásaimat. Ő is biztatott. Gyermekeiből még ma is tudok néhány darabot. Később Juhász Ferencsel, Simon Istvánnal kerültem kapcsolatba, és meghatározta indulásom első szárnypróbálgatásait. Juhász Ferencsel ma is jó barátságban vagyunk, nemrég együtt tartottunk könyvbemutatót Debrecenben. Ő a legújabb könyvével volt jelent, én a rólam megjelent esszékötetet kapcsán, amit Kántor Zsolt írt eddig megjelent munkáimról, életművem eddigi, lezárult szakaszáról.

– *Hogyan választja ki a témáit? Honnan kerülnek elő a motivációk? A megírandó dolgok.*

– Egyrészt rengeteget utazom, megyék-jövök a nagyvilágban, másrészt maga a létezés, a szakmai munka is inspirál. A párizsi, a londoni és a dublini versek például utazás közben ihletődtek, a globalitással kapcsolatos opusok pedig a nemzetközi közgazdasági konferenciák vonzásában. Dublin egy csodálatos hely, nem véletlen, hogy inspirál. Olyan Dublin, mint Szombathely egy kicsit. James Joyce városa, ahol Aquinói Szent Tamást olvasta, ahol katolikus papnak készült.

Visszatérve a témaválasztáshoz, mindig egy feltételezett lényegiség kimondására törekszik a nyelv, ami az íróemberen keresztül, mint edényen át folyik rá a papírra, az elmén keresztül. Az író csak edény, amiben a nyelv különböző készítményei elkészülnek, megfő-

nek. Az emberi agy hagyományokat gyűjt, utánozza a hallott, látott kulturális paneleket, azután maga is kikever az edényében egy-egy új vegyületet, hátha az többet mond, mint az eddigiek. Hátha jobb ízzel áldja meg olvasóit, vagy csak olyannal, ami még nem volt. Az újdonság igénye ugyanolyan hajtóerő a lírában, a nyelvben, mint a gasztronómiában. Főzzünk valami olyat, ami még nem volt! Fantasztikusan gazdag a magyar nyelv, ezért nem áll ellent az új „meregkeverési” kísérleteknek. De folytatva a hasonlatot, ahhoz, hogy az ember lelke jó állapotban legyen, kellene a költői hangulatok, tehát gyógyszerként a psziché fogyasztója az olvasott szövegeknek. Ezért az én inspirációim általában helyekhez kötődnek, Amsterdam, Berlin, Moszkva, Casablanca, Marrakesh, mind-mind egy másik hagyomány. Más atmoszféra, mint itthon. Meg kell írni, ki kell keverni a szavak porraiból egy új vegyületet, ami föl fogja idézni ezeknek a helyeknek a hangulatát, feeling-jét. Ugyanakkor a pénzügyi, gazdasági konferenciák, tárgyalások, szimpóziumok mind eléggé felizgatnak ahhoz, hogy ne menjenek át versbe!

– *Közzgazdász professzor, kutató és költő egy személyben. Miként lehet e két irányultságot, a humán és a reál-szférát összeegyeztetni a szellemi alkotómunka pályáin?*

– Olvasva verseimet, többen ösztönöztek arra, hogy közzgazdászként is írjak verseket. Miért ne? Hisz matematikusok, építészek, mérnökök, biológusok léptek fel akkoriban művészeti fórumokon, pezsegni kezdett a hetvenes években a színházi élet is. Éreztem, meg kell szólalni, artikulálni kell megatlásaimat, ebben a jó szellemi vérkeringésben nekem is kapcsolódnom kell az irodalmi folyamatokhoz. Egyébként első rendes, igazi versemet Berkes Erzsébet közölte a Mozgó Világban. Nagyon empatikus, szépérzékkel megáldott asszony volt Berkes Erzsébet, sokat köszönhetek a pályám kezdetén ennek a lökésnek. Végre megkaptam az első jó visszajelzéseket. Költő is lettem, felavattak. De ezek után jöttek azért nehézségek – de teher alatt nő a pálma. A mai, magyar kánonban most történik a klasszikus, nemzeti költészet újrainterpretálása, resignifikációja. Ugyanakkor ezzel egyetemben elindult a dekanonizálás folyamata, ami annyit jelent, hogy egymás mellett fut több kis kánon is.

– *Melyek azok a maradandó síkerek a pályáján, amire szívesen emlékszik?*

– A legutóbbi kötetem: Míg leírom, felébredek címmel a könyvhétre jelent meg a Tiszatájánál, ez összegzész

és új utak keresése is. Érzem, hogy hetvenévesen is megújít a Gondviselés szellemileg, nincs leállás, „lefagyás”. A verscsírát, Arany János gyönyörű szavával, alaksejtelemmé alakítja az ember, de utána az még csak egy halvány derengés, ki kell bányászni, olykor nehéz idegi munkával, a sötétség tömbjei közül magát a formát. Közzgazdász-szakmai munkám még ma is röptet. Az elmúlt hat évben az Állami Számvevőszék Fejlesztési és Módszertani Intézetében főigazgatóként végeztem izgalmas kutatómunkát, melynek eredményeként még abban a megtiszteltetésben is részesültem, hogy Kovács Árpáddal, az ÁSZ elnökével, együtt írhattam elemző tanulmányokat. Ezzel talán sikerült hozzájárulni a számvevőszéki ellenőrzés elméleti alapjainak fejlesztéséhez, a közpénzügyek átláthatóságának javításához.

Végül, mint fontos élettémét, megemlítem még, hogy egyetemi tanárként tanított a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, a Nyugat-magyarországi Egyetemen és a Szolnoki Főiskolán.

– *Járt-e mostanában itthon, Vas megyében?*

– Július első hetében – a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kara hallgatói csoportjának vezetőjeként – szociológiai felmérés okán nagyon értékes napokat töltöttem Szombathelyen, és a városi önkormányzat jóvoltából megismerkedtem a város fejlődésének szép eredményeivel, de természetesen a gondjaival is. Legutóbb pedig október 16–17-én jártam Szombathelyen a Hotel Claudiusban a Magyar Controlling Egyesület ez évi konferenciájának egyik előadójaként.

Egy vasi Prima

PROF. DR. PUSZTAY JÁNOS
NYELVÉSZ AZ ORSZÁGOS PRIMA
PRIMISSIMA-DÍJ JELÖLTJE

A Prima Primissima Díjat Demján Sándor vállalkozó, a Vállalkozók Országos Szövetsége támogatásával alapította 2003-ban. Az alapítványi formában felajánlott összeg több mint 2 milliárd forint, amit 10 éven keresztül osztanak ki a kiemelkedő tevékenységet felmutató, évente 30 jelöltből kiválasztott nyertesek között. Ez évben Vas megyei jelöltje is van az országos Prima Primissima Díjnak: prof. dr. Pusztay János nyelvész a tudomány kategóriában került a legjobbak közé.

Jelölteket a VOSZ elnöksége, megyei és szekcióelnökei, a Társadalmi Tanácsadó Testület tagjai, a Prima Primissima Alapítvány kuratóriuma, valamint érdekvédelmi, érdekképviseleti és szakmai civil szervezetek állíthatnak. A Prima Primissima Alapítvány és a Társadalmi Tanácsadó Testület a jelöltek listájáról titkos szavazással választ ki három-három Primát tíz kategóriából: magyar irodalom, magyar színház- és filmművészet, magyar tudomány, magyar oktatás és köznevelés, magyar építészet és építőművészet, magyar sajtó, magyar népművészet és közművelődés, magyar zeneművészet és végül, de nem utolsósorban magyar sport. Kategóriánként 3-3 Primát választanak meg, akik egyúttal ismét jelöltek is: a Magyar Vállalkozók Napján ugyanis titkos szavazással derül ki a kategóriák Primissimáinak és a közönség Primissimájának névsora. A harminc nevet tartalmazó nyilvános listáról a nagyközönség telefonos és inter-

netes szavazással választhatja ki a közönségdíjast.

Prof. dr. Pusztay János tudományos munkássága kiemelkedő jelentőségű szakterületén, ugyanakkor nem csak tudósként, hanem tudományszervezőként, közéleti személyiségként is megkerülhetetlen szereplője Vas megye és a régió életének. Az általa vezetett egyetemi tanács munkája, tudományos eredményei, kiadványai, könyvsorozatai Európa- sőt világszerte ismertek és elismertek. Pusztay János munkáival ugyanakkor nem csak a szaktudósok találkozhatnak: közéleti publicisztikai rendszeresen olvashatók a megyei napilapban, versei jelennek meg az Életünk folyóiratban. Pusztay János professzort elhivatottsága, tenni akarása folytonosan arra sarkallja, hogy ott legyen mindenütt, ahol cselekedni kell; a megye és Szombathely mindennapi élete, a Savaria Egyetemi Központ jelene és jövője, Vas megye és a régió tudományos élete, az európai kisebbségek, kisebbségi nyelvek helyzete egyformán fontos terep a számára.

Prof. dr. Pusztay János Prima Primissima Díjra jelölése megtisztelő megyénk számára is. Gratulálunk a professzor úrnak, s kérjük kedves olvasóinkat, szavazataikkal támogassák, hogy a díjátadáson is „primissima” legyen a „primák” között.

Testvérmegyénk Németországban

Az Odenwald Turisztikai Közösség

A Turisztikai Közösség területe a Neckar mentén Neckargemünding és Heidelberg városáig terül el, északon Buchen/Walldürnig, a „Madonnavidék” szívéig ér, keleten Osterburekn illetve Ravenstein a határa annak a régióknak, melyet elsősorban a festői dombvidék jellemez, s amely a Bauland – a „Zöld magvak hazája” – nevet viseli.

Kies erdők, vad, romantikus szakadékok, csalogató völgyek – ez a Neckartal-Odenwald-Bauland régió. Minden évszakban színpompás a táj: itt idilli falvak, melyeknek házainál csodálatos virágkompozíciók láthatóak nyáron, amott végtelen havas tájak, mesebe illő téli erdőkkel. Együtt a testi és lelki táplálék. Aki ide eljut, csak áradozni tud a friss levegőről, a jövő nyugalomról, és a természetéről, a kézműves szaküzletekkel teli és szűk utcáskák tarkított kisvárosokban tett séták hangulatáról.

Fedezze fel a természetet!

Nyugalom és pihenés – ezt találja régióink mindhárom részében a látogató, a sokszor megénekelte Neckar völgyben, a Bauland dombjain, valamint a vadregényes Odenwaldban. Mindegyiknek megvan a saját bája, a látogató mindenhol érzi a természet közelségét. Itt az erdők fűszeres illata, a Bauland lankás tája, amott a fenségesen hömpölygő Neckar, melyek medre mentén kastélyok, várak sora látható. Az Odenwald felfedező túrák garmadáját kínálja, gyalogosan, vagy kerékpárral. Sétálva, de akár csak egy padon ülve, színpompás réteken, a csacsogó patakok partján.

Kultúra testközelben

A Neckartal-Odenwald-Bauland tájegység kulturális kínálata legalább annyira változatos, mint a Buchen városban farsangkor látható „Hud-denbatz”-ok színes foltokból varrt nadrágjai. Számos kis, a helyiek odaadásával kialakított múzeuma enged betekintést a tájegység történelmébe. Minden egyes kastély- és várlátogatás időutazás a múltba. Hornberg várában Johann Wolfgang von Goethe híres lovagja, Götz von Berlichingen, életébe tekinthet be a vendég. A Neckar fölé tornyosuló Zwingenbergen a zene varázsolja el: hiszen a közelben található Wolfsschluchtot látog

totatva szerzett ihletet Carl Maria von Weber a „Bűvös vadász” című operához. Az Odenwaldban található skanzen betekintést ad a jómódú paraszt és szegény napszámos életébe egyaránt. Vagy mi lenne, ha meglátogatná az Eberstadtban található cseppkőbarlangot? De felejtethetetlen élmény a Neckar folyón gőzössel hajózni, a négy várat is magáénak tudó Neckarsteinachba, vagy Neckargemündbe.

Élvezze a nyaralást!

Ízleni fog a látogatónak majd minden, amit az Odenwald kínál. Legyen az pl. látványosan tálalt pisztráng a Landgasthofban. De aki a valamivel kiadósabb ételeket szereti, számos disznótoros házi étel közül válogathat. Egyedülálló ízű a friss kenyér és kivételes a helyi specialitás, a zöld magvakból főzött leves illata is. Világhírnévre tett szert a Viktória angol királynőről elnevezett torta. Ugyanez az igényesség vonatkozik a sport és szabadidős kínálatra is. Bad Rappenau, Mudau, Ravenstein és Walldürn golfpályáin magasan szállnak a labdák. Télen a sífutók élvezik a Katzenbuckel hófedte lankáit. A Schwarzbachban található szabadidőpark, vagy a régió határain kívül is elhíresült „Mosbachi nyár” további szabadidős programokat kínál.

Wellness inclusive

Kirándulás, kerékpározás, úszás. Javasoljuk a látogatóknak, tegyenek sétákat erdeinkben, vagy szépen gondozott parkjainkban. Élvezzék a friss és tiszta levegőt. Kényeztessék magát a Waldbrunnban, Bad Rappenauban, vagy Bad Wimpfenben található fürdők valamelyikében. Különösen ajánlott meglátogatni a Bad Wimpfenben található sós vizű fürdőt. Az itt található 32-34 °C hőmérsékletű víznek köszönheti a városka a hírnevét, egészségközpontjában van szauna, kúrakert, Kneipp-kert, tekepálya, valamint mozgató fürdő. Ugyanez mondható el Bad Rappenauroól is. Hallgassa nyáron a kúraház teraszán koncertet adó kúrazenekart. A jólét-érzés elengedhetetlen eleme a megfelelő konyha és pince is, ahol a sok regionális különlegességet felvonultató kínálatból mindenki megtalálja a maga ínyére valót.

Gyerekeknek

Úgy élni mint a lovagok? Hol lehet azt manapság? Nos, például a történelmi szórakozást kínáló ADVENTON parkban, ahol testközelből élheti meg a középkort. Az Unterschwarzbachban található vadaspark „kihagyhatatlan”. Az itt kínált programok garantáltan lekötik a gyerekek érdeklődését.

A lovardák és falusi vendégházak járásszerte várják a családokat. A vendéglátók sokat gondolkodtak azon, miképp lehetne felkelteni az érdeklődést a falusi környezet iránt. Itt a szülő szinte „megérintheti” az eredetiséget, a gyerek pedig számos, a falusi életet bemutató kalandban vehet részt. De közös program is jócskán akad: például családi kerékpártúra a Freilandon át – természetes kötelező megállni a Gutenberg várban, s megfigyelni a sasok röptét, vagy Osterburkenben, ha rómaiakat akarnának látni, hiszen korhűen ábrázoljuk az egykori római/germán határregió történetét.

Kapcsolat

Touristikgemeinschaft Odenwald e.V.
Scheffelstr. 1
74821 Mosbach
Tel.: 06261 / 84-1383
Fax: 06261 / 84-4750
Internet: www.tg-odenwald.de
E-mail: info1tg-odenwald.de

Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem 2008

A Savaria Nyári Egyetem 2008. augusztus 3–9. között 41. alkalommal került megrendezésre Szombathelyen a Vas Megyei TIT Egyesület szervezésében. A rendezvény egyik fő támogatója a Vas Megyei Közgyűlés volt. Fő témája a „történelmi városok közterületeinek megújítása” volt a tapasztalatok, az elemzések, a tanulmányok bemutatásával. Az előadások, a kerekasztal-beszélgetések, valamint az esettanulmányok bemutatása során számos elvi, gyakorlati és aktuális szakmapolitikai kérdés került megvitatásra, melyek közül a Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetem a következő gondolatokat ajánlja az önkormányzatok, a kormányzati szervek, a civil szervezetek, illetve a témában érintett szakemberek figyelmébe:

1. A települések közterületeinek arculatán a települési közösség sokszólamú kultúrája fejeződik ki. Ezt a kultúrát csak integrált településfejlesztési szemlélettel és módszerrel lehet megjeleníteni, amelynek a fejlesztésben résztvevő összes partner és szakterület képviselőjének együttműködésére, egymást erősítő hatására kell épülnie.

2. A történelmi városok közterületeinek, főtereinek és főutcáinak megújítása különös figyelmet igényel, mert a kulturális örökség védelme és a mai közösségi és fejlesztési igények összehangolása számos konfliktus forrása, amit a város lakóinak és fejlesztőinek az együttműködésével, a szakmai szempontok körültekintő mérlegelésével lehet feloldani.

3. Minden egyes történelmi város egyedi jellegű, megismételhetetlen jelenség, ezért identitásuk megfogalmazásához a környezeti adottságok, a történelmi fejlődés és a városrendszerben betöltött szerep mellett az utcák és terek gondos morfológiai, városépítészeti karakterének elemzésére is szükség van.

4. A történelmi városok utcái és tereit az átmenő forgalom elterelése ill. a forgalomcsillapítás után a város lakói veszik birtokba. Ezért a

térszín a burkolatok rendszerével, a növényzettel, az utcabútorokkal stb. mintegy a városépítészeti együttes negyedik homlokzatának tekintendő, amelynek kialakítása az épülethomlokzatokkal azonos rangú városképalakítási feladatnak tekintendő.

5. A történelmi városok térszínének megújítása az eddig megvalósult példák tükrében többféle szakmai hozzáállást ill. szemléletet tesz lehetővé. Ezek két szélső megoldás között helyezhetők el: – az egyik megoldás a környező épületek építészeti karakterének és sokféleségének tiszteletben tartása és védelme érdekében a térszín többé-kevésbé homogén kialakítására törekszik; – a másik megoldás a teret olyan keretnek tekintik, amin belül nem csak a történelmi városok számos emléke (pl. régészeti leletek) mutatható be, hanem lehetőség van a tér használói számára változatos látványt nyújtó és különböző tevékenységeknek helyet adó egyfajta tematikus tájépítészeti megoldásokra is.

6. A történelmi városok megújításánál fontos, hogy a határoló térfalak földszintje befogadhasa a városokhoz illő kereskedelmi, vendéglátó jellegű funkciókat, de biztosítani kell ezek minőségét is. Gondoskodni kell a terek élettel való megtöltéséről, valamint az esti ill. éjszakai élet megjelenésének lehetőségéről is.

7. A történelmi városok megújításának fontos módszertani elve lehet az egyes funkcionális rétegek (forgalom, parkolás, növényzet, burkolatok, utcabútorok, világítás, régészet stb.) önálló kezelése, majd egymástól viszonylag független érvényesítése, ami lehetővé teszi az egyes rétegek térszíni vagy térbeli áthatását is.

Már elkezdődtek a 2009-es nyári egyetem előkészületei, amelynek alaptémája „A történelmi települési táj”. Az előadások tág összefüggésben fogják értelmezni a fogalmat a terület folytonosságára és összetettségére, a rajta élő társadalomra, a térség jövőjére és a helyi döntéshozók szerepére, vagyis interdiszciplináris jellegű megközelítéssel. Kihangsúlyozzák a helyi civil szervezetek, a vállalkozások és a köztisztviselők együttműködését a településfejlesztési koncepció kialakításában, ezen belül az idegenforgalmi fejlesztések orientálásában.

A Savaria Urbanisztikai Nyári Egyetemmel kapcsolatos információk a <http://vasiti.hu> honlapon.

Vas megye - útikönyv

Utoljára 2000-ben jelent meg Vas megyét a maga teljességében átfogó útikönyv, amelyet a miskolci Well-Press Kiadó adott ki a Vendégváros útikönyvek sorozatában. A szakmai munkát ennél a könyvnél a B.K.L. Kiadó alkotógárdája végezte a Well-Press megbízásából. A B.K.L. Kiadó 1997–2004 között Kalauz turistáknak és természetbarátoknak című sorozatában hét kis különálló könyvben lényegében feldolgozta turisztikai szempontból a megyét, annak összes települését. Ideje volt az összegzésnek, annál is inkább, mivel a fent említett sorozat kötetei mellett még számos B.K.L.-könyv foglalkozott a megye művelődés- és művészettörténeti értékeivel.

A most megjelent Vas megye útikönyvünk szakmai szempontból átfogó kiadvány, amely bemutatja a megye minden lényeges turisztikai vonzerejét. A szerzők (Kukor Ferenc és Jóna Judit) modern és színes nyelvezettel, földrajzi-tájegységenkénti felosztásban, számos érdekességgel fűszerezve tárgyalják a legfontosabb látványokat.

Isten hozott, Martinus!

Martinus címmel indított havilapot szeptemberben a Szombathelyi Egyházmegye. Az igényes kivitelezésű, 16 oldalas színes kiadványt az egyházmegye templomaiban vásárolhatják meg az érdeklődők.

Ízelítő az októberi számból:

- Komár József atya emlékére
- Bemutatkozik havilapunk szerkesztőbizottsága
- A pápa útja a csodák szentélyébe
- Meghívó – Egy képzeletbeli hittanos-szülőértekezlet
- Szível-lélekkel tanítani – Interjú Németh Erikával
- Életképek, hírek, beszámolók az Egyházmegye plébániáiról
- Megújuló hitélet a város szélén – Bemutatkozik az oladi plébánia
- Lelkiség – Csúcs és forrás
- Lelkiség – Mi menthet meg a kárhózzattól?
- Gyerekeknek (történet, humor, kifestő)

Megnyílt a DÓM étterem a megyeházán

Egy étkeztetési szolgáltatónak sok mindenre kell gondolnia és sok mindenről szükséges gondoskodnia. A betérő vendég számára illik kellemes hangulatot, barátságos légkört, tisztaságot biztosítani. Mikor vendégeink megérkeznek hozzánk, már ledolgozták munkaidejük felét, kicsit elfáradtak. Új energiákra, pozitív hatásokra van szükségük. A teljes feltöltődés nélkülözhetetlenül fontos eleme az elfogyasztott ételek minősége.

Mit vár el a fogyasztó egy ételtől?

Ínycsiklandó ízvilágot, megfelelő állagot, szép színt, kellemes hőfokot. Az Eurest Kft. mindezekben a szemmel látható tulajdonságokon túl, a szemmel nem érzékelhető értéket is garantálja. Ez pedig a táplálkozásélettani érték. Vendégeink számára olyan korszerű konyhatechnológiával állítjuk elő az ételeket, amelyek megőrzik az alapanyagok eredeti, természetes értékeit, pl. a vitaminokét és a fontos ásványi anyagokét. Étlapstruktúránkat a táplálkozástudomány előírásainak figyelembevételével állítjuk össze. A heti kétszeri főzelék gondoskodik a rosttartalom bevételéről. A húsfehérjék aminosavkészletükön keresztül támogatják az immunrendszer stabil működését. Kizárólag növényi eredetű zsiradékot alkalmazunk az érendszer védelmében. Vendégeink asztalán található só-tartóban csökkentett nátriumtartalmú só-t rejtettünk el a vérnyomás védelmében. Mindezt elérhető áron, mosolygós személyzet tálalásában! Váljék egészségünkre!

Falusiné Kiss Marian régióvezető

Felért jövő?

„Alapvetően új gondolkodási módra van szükség: olyanra, hogy a technológiai kor embere, akiből amúgy is van elég, számában ne lépje túl az egészséges mértéket, és hogy minden teljes értékű élőlény eleget tehesen a kihívásnak, beteljesítse szerepét, amire hatalma és kötelessége predestinálja. Ez a gondolkodásmód mélység-

gesen humanista. Azt a fajta már-már csodát, amire szükségünk van, hogy az emberi szellem újjászülethessen, csak egy új humanizmus hozhatja meg nekünk.” – írta bő negyedszázada Aurelio Peccei, a magyar származású Pécsi Aurél, a Római Klub akkori elnöke a világproblémákról a Kezünkben a jövő című könyvében.

A felért jövő címmel jelent meg a Fenntartható Fejlődés Egyetemközi

Kutatócsoport napjainkra vonatkozó helyzetértékelése. Az ELTE TTK, a Debreceni Egyetem és a Magyar Katolikus Egyház szervezésében létrejött egyetemközi kutatócsoport tanulmányai mindannyiunk érdeklődésére számot tartanak, nem árt megismerkedni az azokban foglaltakkal.

Első tanulmányuk címe, „A felért jövő” egyben válasz is a Peccei-féle mű címére. Írásukban egy olyan jövőképet kínálnak, amelyet „ellenségünknek sem kívántunk volna”, véleményük szerint ugyanis a következő évti-

zedekben címszavakban összefoglalva a következő vár az emberiségre:

Éghajlati és erőforrásválság

Az éghajlatváltozás következményei

– A jelenleg a Földön élő fajok mintegy 1/3-a kipusztul, ha még 2 °C-kal növekszik a hőmérséklet.

– A hőmérséklet növekedésével biztosan elolvad az Északi-sark jége.

– A hőmérséklet növekedésével a világtenger is melegszik, CO₂-megkö-

A Szent Máté-sziget rénszarvasai

„Érdeemes megfontolni egy történetet, a Szent Máté-sziget rénszarvasainak esetét. Egy faj, ha olyan környezetbe kerül, ahol nagy bőségben talál táplálékot, akkor komolyabb szaporodásnak indul. A szaporodásnak a táplálék elfogyása vagy a természetes ellenség vet véget. A faj a környezetében olyan változásokat is okozhat, amelyek kipusztulásához vezetnek. A szigetet, amíg nem élt rajta rénszarvas, tíz centiméter vastag rénszarvaszuzmó borította.

1944-ben egy 29 állatból álló rénszarvascsordát telepítettek a szigetre. A csorda szaporodása, mivel bőségesen volt táplálék, exponenciális függvényt követhetett. Az exponenciális függvény szerinti szaporodás azt jelenti, hogy a szaporulat mindig az éppen meglévő létszámmal arányos. 1957-ben már 1350 egyed élt ott, 1963-ban pedig 6000. Addigra lelegették a zuzmót és 1963-1964 kemény tele végzett a csordával. A tavaszt csak 41 tehén és egy terméketlen bika élte meg.”

(A felért jövő)

tő képessége csökken, gyorsítva a felmelegedést.

– Továbbá a melegedés miatt összeomlanak az Amazonas-medence őserdői.

– A folyamatos aszályok következtében a Föld gabonataralékai az 1986-os 100 napról mára 40-50 napra zsugorodtak, a 2004-es kiugró termés ellenére is.

Erőforrás-válság

A Föld olajtermelése visszaesik. A visszaesés kezdetét a legtöbb szakértői csoport 2005 és 2012 közé teszi. A nyersolajkészletek tetőzése 2005 nyarán volt, ha pedig mindent beleszámolunk az olajba (ún. összes folyékony készlet), akkor 2006 májusában. Egyelőre a visszaesés nem szembetűnő, mert az évi 1-1.5%-os visszaesés nem a nyugati társadalmat sújtja. Viszont 2015-re a várt növekedés és a valódi készletek különbsége 35.2% lesz, és ez egy derülítő becslés.

Az olaj adja a villamosáram-termelés 40, illetve a közlekedés erőforrásainak 90%-át. Hiányában súlyos ellátási zavarok várhatóak. A tanulmány szerzői emlékeztetnek arra, hogy az 1979-es olajválságot, amikor Nagy-Britanniában 3 napos munkahét volt, az Egyesült Államokban pedig üres autópályák és benzinhány, valamint áramkimaradások; 9%-os hiány idézte elő. Akkor az OPEC nem volt hajlandó adni olaját, most pedig képtelen lesz majd – ez a válság nem oldódik meg „magától”, mert nem növelhető a kitermelés.

2008-ban a Föld eléri az olajcsúcsot, azaz a legtöbb egy évben kitermelt olajmennyiséget.

Az ősmaradványi erőforrások adják a villamos áramtermelés 66%-át (az olaj 7%-a, a földgáz 44%-a, a kőszén 88%-a, a víz- és atomerő 100%-a ide fordítódik). Az ősmaradványi erőforrások kiesése fokozatos áramkorlátozást, illetve teljes kimaradást okoz 5, illetve 10 éven belül. Olaj hiányában a műanyaggyártás (mely az élet egyre több

területén kizárólagos, és az anyagforgalom jó részét teszi ki) visszaesik.

Ősmaradványi erőforrások nélkül nem lehet műtrágyákat és vegyszereket előállítani. A gépek is leállnak, mindez együtt a zöld forradalom utáni mezőgazdaság végét jelenti. A ter-

A Fenntartható Fejlődés Egyetemközi Kutatócsoportról

A csoport alapítói több mint 5 éve foglalkoznak a mai fogyasztás és túlnépesedés okozta válsággal. 2007 őszén hivatalosan is megalakították az FFEK-t, mely a tájékoztatás és figyelemfelkeltés mellett szeretné ellátni hiteles adatokkal a nemzetért felelős döntéshozókat is. A kutatók megjósolták a jelenlegi olajválságot, 1999-ben annak kezdetét 2010-re, 2005-ben pedig 2008-ra tették. Az olaj átlagára két éve előrejelzéseik szerint alakul. Jólataik az olaj- és gáztermelésről, a gabonaárakról, az éhínségről, a bio üzemanyagokról és a döntéshozók felkészültségéről sorra helyesnek bizonyultak. Részletes számításai és programjai, valamint kész javaslataik vannak az ország átállítására.

Oldaluk: <http://astro.elte.hu/hetesisz/FFEK.html>

mesátlagok a harmadikra-ötödükre esnek vissza.

A növekvő erőforrásárak miatt pénzromlás lép fel, mely többé nem áll meg.

Az összeomlás sorrendje: az erőforrás-kínálat csökken, a gazdaság zsugorodik, a közegészségügy, mint a legdrágább és legkifinomultabb ágazat, összeomlik, ezt követik a zavargások, járványok és éhínségek.

Hevesi Zsolték munkájukban használható stratégiát vázolnak fel honfitár-

sainak, egyének és közösségnek egyaránt, hangsúlyozva az egyházi közösségek szerepét és jelentőségét.

Íme a válasz hét lépésben:

Első lépés:

Mivel az erőforrásválság és az ellátási nehézségek elsősorban a városokat érintik, ezért célszerű falura költözni, hiszen a vidéki környezet még ma sem áll messze az önellátástól.

Második lépés:

A földművelés hagyományos módszereiről és kézműves mesterségről szóló meglévő tudás ápolása és bővítése.

Harmadik lépés:

Az alapvető ellátás megszervezése (erőforrás és víz).

Negyedik lépés:

Tegyük szert olyan hasznos ismeretetre, mely egyrészt segítheti túlélésünket, másrészt nagyobb értékkel ruház fel minket élve, mint holtan.

Ötödik lépés:

Ismerjük meg a gyógynövényeket és vigyázzunk az egészségünkre.

Hatodik lépés:

Keressük hasonló emberek barátságát,

gát, és lehetőleg együtt telepedjünk le, egy városoktól távolabb fekvő faluban.

Hetedik lépés:

Halmozzunk fel minél több tudást a fejünkben, és ha tehetjük könyvek formájában is, mert azok hozzáférhető villamos eszközök nélkül is.

Ha mindezen elgondolkodott a kedves olvasó, érdemes felkeresni a kutatócsoport honlapját: <http://astro.elte.hu/hetesisz/FFEK.html>

ml

Pénzbetegség

„Rá kell döbennünk arra, hogy változásra képtelen viselkedésünk fő oka szenvedélybetegség, a pénzbetegség, a pénztől való kóros függőség. (...) A pénz általános öröm-szer az emberiség számára. Hiszen amióta van, társulhat az ételhez és más szükséglethez való hozzájutással. Az ember, akárcsak Pavlov kutyái a csengőhangot az etetéssel, ösztönösen összeköti az örömet és a pénzt. Örömhöz juthatsz, ha van pénzed, jobb, ha minél több van belőle. Egy idő után már elég csak pénzt számolni, tanulmányozni a folyószámlát és máris örülsz. (...) Pénzbetegség esetén a pénz már nem vásárlásra kell, hanem önmagáért a pénzért, a pénz adta örömezésért. Egy pénzbeteg állapota hasonló a szeszfüggésben szenvedőhöz, csak szesz helyett a pénz halmozásának rabjává válik.

Míg a szeszbetegség, a kábítószerzés és más függés főleg az egyént, a családot teszi tönkre, a pénzbetegség a közösséget, a társadalmat sodorja pusztulásba. Még hozzá úgy, hogy jó ideig azt hihetjük, hogy fejlődünk, haladunk és gazdagodunk. Ám a pénzbeteg tevékenysége egyenesen az emberiség fennmaradását veszélyezteti. Ugyanis a gazdagodni vágyók, különösen a némi hatalommal is rendelkezők nagyban gerjesztik a világgazdaság vészesen pörgő gépezetét. Úgy juthatnak még több pénzhez, ha az emberiség minél több erőforrást és nyersanyagot felhasználva többet termel és fogyaszt. Abba, hogy a pénzbeteg kiélhessék pénzgyarapítási szenvedélyüket, belepustulhat a természetes környezet és mi is.”

(Végh László: Pénzbetegség)

„Ha az olvasó 1960 után született, nagyon jó esélye van rá, hogy erőszak, járványok vagy éhínség végezzen vele. Állításom rendkívül megrésznek, ugyanakkor félelmetesnek tűnik. Mégis, ha végigjárjuk ennek az írásnak a gondolatmenetét, nyilvánvaló lesz, hogy változás és változtatás nélkül élve a mai társadalom és annak minden jelenlegi tudása, képessége s vívmánya jórészt semmivé lesz, lakóival együtt.”

Hevesi Zsolt: Felért jövő

Kőszeg Brüsszelben

Kőszeg városa az ISES Alapítvánnyal partnerségben 2008. október 13–14-én Brüsszelben mutatkozott be. A közös bemutatkozás célja az volt, hogy felhívja a figyelmet Kőszeg város és térségének kulturális, oktatási szerepére, a határon átnyúló kapcsolatokra, a város fejlesztési elképzeléseire.

A kőszegiek brüsszeli útja prof. dr. Schöpflin György és dr. Szent-Iványi István Európai Parlamenti képviselők segítségével jöhetett létre. A Huber László polgármester által vezetett 50 fős delegációban részt vettek a civil szervezetek, a városban élő nemzetiségek képviselői, városi képviselők, a Jurisich Miklós Gimnázium tanulói, az

ISES Alapítvány tanárai és hallgatói. Október 13-án a Nyugat-dunántúli Régió Brüsszeli Képviseletén tartottak prezentációt: Huber László polgármester a várost és térségét mutatta be, prof. dr. Miszlivetz Ferenc Kőszeg, a mikroterületi fejlesztés új modellje címen a kultúra, tudomány, oktatás szerepét elemezte. Dr. Bariska István a határmenti Európa-házak szerepét ismertette, prof. dr. Lőrincz Zoltán a Vas megyei Szent Márton-emlékekről beszélt, dr. Bokányi Péter Kőszeg a világirodalomban címmel tartott előadást, dr. Mátrai István Kőszeg nemzetközi kapcsolatairól szöveg. Básthly Béla, Kőszeg város alpolgármestere a város határon átnyúló kapcsolatait is-

mertette, Tama István Kőszeg turizmusáról és annak lehetőségeiről beszélt. Az előadásokat követő fogadáson Lángné Horváth Rita, a Kőszegi Borbarát Hölgyek Egyesületének elnöke tartott borbemutatót kőszegi borokból.

Másnap, 14-én az Európai Parlamentben nyílt fotókiállítás Kőszeg, Pannónia gyöngyszeme címen. Prof. dr. Schöpflin György megnyitja után az ISES Alapítvány munkatársai, valamint kőszegi gimnazisták által készített filmeket mutattak be a városról.

A brüsszeli tartózkodás része volt az európai parlamenti látogatás, ahol a résztvevők a parlament működésével és az EU intézményrendszerével ismerkedtek meg.

Ami a nyilvánosságból kimaradt

AZ EURÓPAI GYÁRIPAROSOK KERESZTALA (ERT) MINTEGY 45 EURÓPAI EREDETŰ, NEMZETKÖZI SZINTEN MŰKÖDŐ NAGYVÁLLALAT (TÖBBEK KÖZÖTT AZ ELECTROLUX, ERICSSON, MOL, NESTLÉ, OMV, PHILIPS, SAP) LEGFELSŐ VEZETŐJÉNEK FÓRUMA.

Alábbi megállapításai 2008 nyarán közzétett jelentésükből valók:

„Magyarországon a közvélemény nem követeli meg a politikusoktól azt az erkölcsi szintet, amely a fejlett európai országokban elvárás.”

„Súlyos problémákat vet fel, hogy Magyarországon a minimálbér és a szociális segély közel azonos szinten van. Ennek következtében nagyszámú munkaképes állampolgár nem jelenik meg a legális munkaerőpiacon, hanem szociális segélyen él, és alkalmasint feketemunkával egészíti ki maga és családja jövedelmét, ezzel erősítve a feketegazdaságot.

A minimálbéren történő foglalkoztatás nemcsak a már említettek miatt káros, de veszélyt is rejt magában, hisz rövid időn belül közel félmillió emberrel kell számolnia az országnak, akik a minimálbér után fogják kapni nyugdíjukat. Ez nemcsak komoly megélhetési, de társadalmi problémákat is előrevetít.”

„A munkaképes korosztály közel 50%-a nem dolgozik.”

„A korrupció Magyarországon 3–25%-kal növeli az árakat, és a közbeszerzéseket 20–25%-kal drágítja.”

„Magyarországon nemcsak példák vannak arra, hogy egy-egy állami beruházás irreálisan magas

áron valósul meg, hanem mindez következmények nélkül is maradhat.”

„A Magyarországon jelenleg érvényes programok – Új Magyarország Fejlesztési Terv, Konvergencia-program – egyike sem foglalkozik sem direkt, sem indirekt módon a demográfiai helyzet javításával.”

„Magyarországon alacsony a várható élettartam, rossz egészségi állapotú az aktív és idős korosztály egyaránt.”

„A kis- és közepes vállalatok helyzetét tovább nehezíti a tőkehiány, illetve a körbetartozás, amely különösen az építőiparban jelentős. A körbetartozás végiggyűrűzik a piaci folyamatokon, érinti azok minden szereplőjét, bizonytalanná és kockázatosná téve a működést.”

„Bár számos okra vezethető vissza, hogy miért nehéz változásokat elérni Magyarországon, az egyik legfontosabb akadály az emberek mentalitása. Jelentős tudati változásokra lenne szükség, elsősorban pozitív hozzáállásra, a „can do” („meg tudom csinálni”) attitűdre az ország és az egyének fejlődésének érdekében.”

A Kőszegi zsinagógaért

A nyár folyamán Majthényi László, a megyei közgyűlés alelnöke tárgyalásokat folytatott Kőszeg város polgármesterével és a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége vezetőségével, illetve Feldmayer Péter főrabbiával, a szombathelyi zsidó hit-

község elnökének, Jelinek Endrének a kezdeményezésére a kőszegi zsinagóga sorsáról. A Vas Megyei Közgyűlés a 2008. szeptember 26-i ülésén kinyilvánította azon szándékát, hogy a kőszegi zsinagóga megmentése, kulturális és szakrális célú hasz-

nálata érdekében létrehozandó – Schey Fülöpről elnevezett – alapítvány létrehozásában közreműködik, ahhoz 100 ezer Ft tagi pénzbeli induló vagyont rendelkezésre bocsát. Az alapítvány létrejöttével megteremtődik a jogi és a technikai feltétele annak, hogy a zsinagóga megmentésére szánt adományokat az alapítók összegyűjtsék.

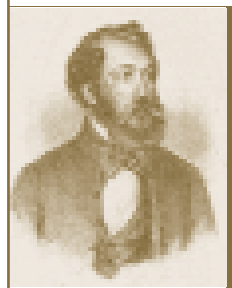
Vas megyei fejek – Uraiújfaluból

Bezerédj Amália

A magyar gyermekirodalom úttörője, első jelentős alakja, Bezerédj Amália 1804. április 15-én, Szentivánfán született, előkelő birtokos családban. Apja országos hírvé jogász, alnádor, országgyűlési követ, édesanyja, Szegedy Antónia, Kisfaludy Sándor sógornője volt. Amália gondos nevelést kapott, beszélt, írt németül és franciául, angolul is tudott. Jól zongorázott, hárfázott és éne-

kelt, s olykor kisebb műveket komponált. Festegetett, szerette a táncot, de legjobban az irodalmat. 17 éves korában, 1821-ben kötött házasságot távoli rokonával, Bezerédj István Tolna megyei földbirtokossal. Férje birtokán éltek. A Bezerédj-házaspár a gyermekgondozás ügyében is kezdeményezőként lépett fel azzal, hogy 1836-ban Hidján megalapították az első óvodák egyikét falusi szegény gyerekek számára. 1834-ben megszületett kislányuk, Flóri, akihez Bezerédj Amália legfontosabb műve, az első magyar gyermekkönyv, a Flóri könyve íródott. A Flóri könyve nem mesekönyv, sem mesék, sem regék nincsenek benne, inkább afféle tankönyv kisgyermek számára: ábécé, olvasási gyakorlatok, imák és játékok, verses történetek, mondókák, intelmek, olvashatók benne, melyeket az édesanya kislányának mondogatott. A könyv megjelenését Bezerédj Amália már nem érte meg, 33 éves korában elvitte a tüdőbaj, a kötet férje gondozásában jelent meg először.

Szelestey László

Szelestey László 1821. szeptember 14-én született Uraiújfaluban, vagyonos szülők gyermekeként. Kőszegen, Sopronban, Szombathelyen és Győrött tanult, Pesten ügyvédi vizsgát tett. A pinkafői uradalom ügyésze volt, de hamar az irodalom felé fordult. 21 éves korában jelent meg az Érzelemvirágok című kötete. A vármegyében mint a szabadelvű ellenzék egyik szónoka szerepelt.

1845-ben Iklan-Berénybe (Sopron) telepedett át, rövid ott-tartózkodás után azonban visszaköltözött a Vas megyei Istvánfa településre. Ekkor adta ki Összes költeményeit is. Versei Petőfi Sándor költészetének erőteljes hatását mutatják. Verseskötetének sikere után jelentette meg Szelestey a szépirodai pályája csúcspontjának számító a Falu pacirtája című kötetet. Miután felesége meghalt, Pestre költözött, ekkor adta ki újabb költeményeit Tündérvilág címmel és megjelentette Összes költeményét második kiadásban. Ezek után született a Huszárok könyve, majd a Pásztorórák, szerkesztette a Szépirodalmi Albumot, verseket és prózai cikkeket írt az 50-es évek lapjaiba. 1861-ben Vas vármegye főjegyzője, később országgyűlési képviselője lett. 1864. március 15-én politikai összeesküvés gyanúja miatt elfogták, 1867-ben szabadult. Ennek az időszaknak a verseit Egy rab álmai (1867) című kötetében jelentette meg. Hazatérte után Pesten lakott, ismét politizált, újra országgyűlési képviselővé választották. Eötvös József báró miniszter Vas vármegye tanfelügyelőjévé nevezte ki. 1872-ben nagy feltűnést keltő, a közoktatás helyzetéről tartott beszéde nyomán sorozatos támadások érték, ezért lemondott posztjáról. Rövid időre visszatért szülőfalujába, majd Pestre költözött, ott élt haláláig.

Döbrentei Lajos

A 19. század neves irodalmárának, Döbrentei Gábornak az édesapja 1761-ben született Kemeneshőgyészen. Gergelyiben és Nemesdömölkön járt iskolába, majd 7 évig Pozsonyban tanult és egyházi pályára lépett. Az 1800-as évek elején az uraiújfalui gyülekezet lelkésze lett, ezt követően a középvasi egyházmegye tette esperesévé. Az egyházmegye főjegyzői tisztét is betöltötte.

Fiának, Gábornak egy uraiújfalui látogatását az irodalomtörténet is feljegyezte. 1814-ben br. Wesselényi Miklóssal Itáliából hazafelé tartva betértek Döbrentei Lajoshoz, majd innen hamarosan Dukára utaztak, hogy megismerjék Dukai Takács Juditot, akinek műveltségéről, verseiről sokan tudtak már a környéken. Lényegében innen datálódik Judit költővé avatása: Döbrentei Gábor egészen a költőnő korai haláláig pártfogolta őt, segítette boldogulását a korabeli irodalmi életben. Döbrentei Lajos 1840-ben hunyt el, Uraiújfaluban, a falu temetőjében nyugszik.

Huszonkettedszer is a Kápolnáért

BALÁZS FECÓ-PORTRÉ KONCERT UTÁN

Balázs Fecó neve összenőtt Sítkével. Barátaival már 22 éve jönnek, zenélnék, és mindig szebb lesz a Kápolna. Az idei koncert után érdekes élményben volt részem. Volt, aki lemezt dedikáltatott, volt, aki a büszkén mutatta be a családját, volt, aki saját termésű borával kedveskedett a művészeknek. Fecó mindenképp kedves volt, és látszott, hogy OTTHON van a vasi emberek között. Múltidézést és jövőképet is rajzoltunk a Kápolna fala mellett egy csendes (?) zugban, miközben a színpadon már a Bikini tép-ta a húrokat.

– 21 évvel ezelőtt először mentél fel a színpadra, most huszonkettedszer jöttél le róla. Mi a különbség számodra az első és a huszonkettedik alkalom között?

– Erre nehéz válaszolni. Én minden színpadra – nem csak a sítkei Kápolna színpadára – ugyanazzal a hévvel és lendülettel megyek fel, mintha először tenném. Az itteni alkalom annyiban különbözik a többiétől, hogy fejlődik a fény- és hangtechnika, vannak új és visszatérő előadók. Változunk azért évről-évre, és a közönség is természetesen. A színpadkép meghatározza az itt fellépők gondolatvilágát, s ez valóban mindig a koncert a Kápolnáért. Mikor indult, és talán az utolsó alulról jövő kezdeményezés volt. Feltétlenül ki kell emelnem a falu lakosságát, Kovács Feri barátomat és családját, de ugyanebbe a körbe tartoznak a fellépő művészek, együttesek is, akik nélkül mindez nem jöhetett volna létre. A teljesség igénye nélkül említeném a Kormorán és a Lord együttest, akik a kezdettől fogva velünk vannak.

– A Kápolna felújításának mik a legfontosabb mozzanatai? Mikor volt az a pont, mikor már ki mertétek mondani, hogy valóban elindult valami nagy kezdeményezés?

– 1989-ben volt a Kápolna kívülről, belülről teljesen felújítva. Ehhez kellett az akkori gondolatlanság, mely akkor nagyon benne volt a levegőben, s az, hogy az István a királyt sikerült ide elhozni és bemutatni. Majdnem húszezer ember volt rá kíváncsi, a bevételéből pedig egyesületet alapítottunk. Ettől fogva a piaci törvények szerint alakítottunk mindent, a fellépők mind tiszteletdíjért lépnek fel. (Előtte felajánlás volt.) Visszatérve a Kápolnára elmondható, hogy szép lett, én magam is tartottam benne lemezbemutató koncertet, a klasszikus 'Best of Bach' lemezemet mutattam be. Számos festő illetve szobrász kiállításának is helyt adott. Persze nem álltunk le a felújítással, megújult a szószerk, idén új padokat készítettünk. Elmondható, hogy pezsgő élet van a Kápolnán belül és kívül, a koncertek bevételeinek köszönhetően sítkei szakköröket, programokat finanszírozunk és a futballcsapatot is ebből tartjuk el, mindenféle állami támogatás nélkül.

– Számos apró jel, gesztus utal arra, hogy téged befogadott ez a falu, és Kemesalja, Vas megye is.

– Nem tudom, hogy mennyire fogadnak el, azt viszont tudom, hogy félig sítkeinek és Vas megyeinek érzem magam. A jeleket az elfogadásnak érzékelem, és ez örömmel tölt el. Minden sítkei koncert egy jelképes osztálytalálkozó. Huszonkét év nagyon nagy idő egy ember életében, a születéstől a felnőtté válásig. Így lett felnőtt ez a fesztivál is. Jólesik nekem, hogy 22 év után még sok ismerősöm van a múltból, az újak köre pedig évről-évre bővül.

– Végignézve a fellépőket, a műfajon belüli különbözőségük mellett a közönség mindenkit igazi, hiteles előadóként fogad el. Mai – kissé megkerült – világunkban szerinted mitől hiteles egy előadó?

– Erre nincs recept. Ezt mindenkinek magának kell megtalálnia, hogy mi az, amit a közönség felé nyújt. Ha ez összhangban az ő személyiségével, előadásmódjával, életével, akkor ezt a közönség is elfogadja.

– A huszonkettedik koncert után hamarabb itt lesz a jubileumi huszonötödik, mint gondolnánk. Vannak már ötleteitek?

– Biztos vagyok abban, hogy már magában mindenkinek vannak ötletei. Én nem egynaposra tervezném, és remélem, ezt az ötletemet támogatni fogják az egyesületben is. Két vagy három napra műfajoktól függetlenül el lehetne osztani a zeneszerető közönséget, és mindegyik napon mindenki megtalálná a kedvencét.

– Mi a legközelebbi terved a saját pályafutásod területén?

– Maradva a kaptafánál, turnézunk a Korál együttesel és az önálló, Évszokok című estemmel. Tervezek egy hatvanéves – remélem, megérem – Best of Balázs Fecó koncertet, melyen egy új lemezzel szeretnék előrukkolni.

Rozmán László

Huszonkettedik alkalommal töltötte meg a közönség a sítkei domboldalt és szórakozott jól a fellépő művészeknek köszönhetően. A jó hangulatot már kora délutántól igazi kemény rockbandák alapozták meg. A Polip Rock Band, a B.A.D. és a Halor után a Pokolgép rajongói már igazi arénahangulatot varázsoltak a színpad elé. A Magyar Örökség Díjjal kitüntetett Kormorán magától természetesen hozta legjobbját. Szóltak az igazi nagy közönségsikerek, de zenei ingyencégeként néhány dalt eljátszottak a harminc évvel ezelőtti repertoárból is. Az örökös résztvevő Kormoránt egy másik örökös résztvevő, a Lord váltotta a színpadon. A rajongók táborának igazi gyönyörűségére szóltak meg a régi és új dalok, amit még az sem tudott elrontani, hogy Gidófalvy néha egyszemélyes saját talk show-jának tekintette a fellépést. Balázs Fecó igazi sítkei polgárként lépett a színpadra, és a Kormoránhoz hasonlóan egyfajta zenei keresztmetszetet adott a 22 évről és saját életművéből. Keresztes Ildikó friss üde hanggal és temperamentummal „ékelődött” Fecó műsorába, és – saját elmondása szerint – ismét nagyon jól érezte magát a remek közönség előtt. A Bikini reper-

toárja leginkább egy Best of albumra emlékeztetett, a kellően „behangolt” közönség teli torokból énekelte végig szinte az összes számot. A Republic viszonylag hosszasan beállás, hangolás után csapott a húrok közé. A kissé már hűvös éjszakában a közönség számára nem volt hatástalan Cipő szokásos „Hopp-hej!” felszólítása. A kötelezőnek tekinthető ráadások után kissé megcsendesedve és időlegesen némiképp megsüketülve mégis feldobódottan indulhattunk haza. Sokan már azon gondolkodtunk, hogy jövőre vajon kiket láthatunk, hallhatunk a koncerten, a Kápolnáért.

Ro-ló

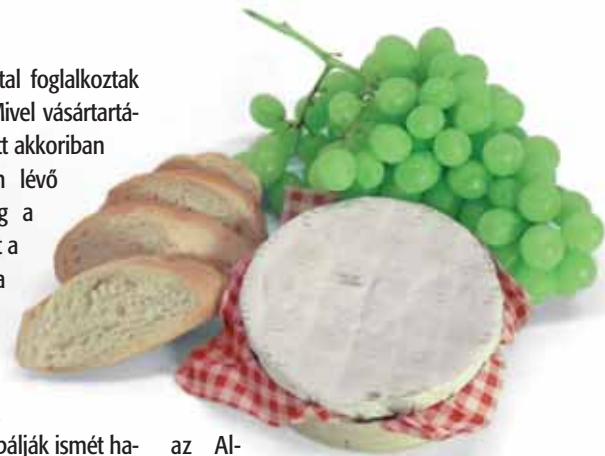
Sajtfesztivál és -vásár Sajtoskálón

14 évvel ezelőtt a falu zászlajának és címerének felavatásakor tartották az első falunapot Sajtoskálón. Azóta minden évben augusztus első vasárnapja a falu ünnepe. Ezen a napon összegyűlik a falu apraja és nagyja a település központjában, hogy rokonnal, ismerőseikkel, barátaikkal együtt ünnepeljenek, szórakozzanak. Érezzék, élvezzék a közösség összetartó erejét, azt a köteléket, ami összeköti a jelenlegi és innen elszármazott sajtoskálókat.

A falunap hagyományosan az ünnepi köszöntőkkel és szentmisével – benne az új kenyér megáldásával – kezdődött, majd színes kulturális programokkal folytatódott. Minden évben igyekeztek a szervezők valamilyen újdonsággal meglepni a környék talán legnépszerűbb, legtartalmasabb falunapjának résztvevőit. Avattak ezeken az ünnepeken emlékművet, foci pályát, hozzá öltözöt, vagy éppen kopjafát IV. Károly király és Zita királyné emlékére. Négy évvel ezelőtt merült fel a sajtvásár megszervezésének terve. Az ötletet a falu nevének „Sajtos” előtagja adta. Több forrás is megerősíti, hogy a régi időkben az itt

élő emberek juhászzal foglalkoztak és sajtot készítettek. Mivel vásártartási joggal is rendelkezett akkoriban a mezővárosi rangon lévő település, valószínűleg a sajtot is árusították. Ezt a tényt szerették volna megerősíteni az utódok késői unokái azzal, hogy felelevenítik a sajtvásárok hangulatát és megpróbálják ismét hagyománnyá tenni azt. Szerencsére több mai sajtókészítő is jónak tartotta ezt a kezdeményezést, és zívesen hozták és hozzák el ide, Sajtoskálra portékájukat az ország szinte minden részéből – és kóstolhatják vásárolhatják a finomabbnál-finomabb sajtkülönlegességeket az egyre népszerűbb rendezvény egyre nagyobb számú magyar és külföldi ajkú látogatói.

A mostani vásáron 15 sajtókészítőt köszönthettek az ország minden részét képviselve. Elhozta termékeit a Gici Tej-Tejtermék Kft., az Egri Margaréta Kft., a Böszöri Kecsefarm, a bakonszegi Awassi Kft., Tétről a LÉDA Kecsketejfeldolgozó Üzem, a Cserpes Sajtműhely Kapuvárról, Izsákról

az Alföldi Garabonciás Kft., Újhelyi Imre Szakképző Iskola Csermajorból, Óvártej Kft. Mosonmagyaróvárról, a TEBIKE Kft. Győr-Ménfőcsanakról, a Kőröstej Kft. Kőröstetetlenből, a DI-ÓSTANYA, a Szigetközi Kecsefarm, Vas megyéből a kőszegi COLIC MIJO és nagy örömeinkre a répcelaki Pannontej Zrt.

A bemutatott sajtok alapja tehéntej, juhtej, de a legtöbb termelő a kecsketejből készült ingyencégek hozta el. Kóstolhattak a sajtok szerelmei natúr, ízesített, sőt grillezett sajtkülönlegességeket is.

Versdagály az Adrián

NEMZETKÖZI KÖLTŐTÁLKÓZÓ CAORLÉBEN

Az Alpok-Adria Munkaközösség velencei régiója Antonio Cassuti sugallatára és vezetésével (a velencei régióban ő a kulturális kapcsolatok munkacsoport elnöke) szeptember 19–21. között nemzetközi költészeti fesztivált rendezett Caorlében.

Az Adria partján fekvő, kétezres éves múltra visszatekintő, a turisták özönét „kis Velenceként” vonzó üdülővároskában az Alpok és az Adria térségéből huszonegynéhány nyájas, szerény, enyhén kopottas, inkább öreg, mint fiatal költő vett részt a fluSSidiverSi („versek áradása”, „versdagály”; „különböző áramlatok”) fedőnévű fesztiválon: Ausztriából, Horvátországból, Szlovéniából és persze Itáliából. A régió magyarországi részéből én voltam az egyedüli vendég.

A párás, meleg tengerparti levegőn mindjárt első nap levált a szülőföldjére hazatérő (vagyis made in Italy), általam legfőbb sátoros ünnepeken viselt bál csukám talpa. Új cipelőre nemigen futotta volna: szerencsére akadt varga, aki potom pénzért megragasztotta. De nem ám valami Csozogi-szerű öreg suszter, hanem egy lendületes ifjú cipőmágus, akiből még az is kinézett, hogy privátim ő a logikai pozitivizmus legjelesebb képviselője Itáliában

– *Te hol szerepelsz a programban?* – kérdezte tőlem vacsora közben Patrizia Valduga, a démonian elegáns

milánói művésznő, aki talpig feketében járt, mintha ő volna a Költészet Fekete Özvegye. – Sehol, mert nem vagyok benne. – Dehogynem vagy benne, nézd csak! – és meg akart keresni, de hasztalan erőlködött. – Tudod, én az utolsó pillanat embere vagyok (I'm a 'last-minute-man'), azért nem találsz a nevedet. – Ó! Az „utolsó pillanat embere”! Te nem vagy normális – mondta, és harsányan nevetett.

A meglehetősen sűrű program főként abból állt, hogy a költők előadták egymásnak a poémáikat, olaszul vagy olasz fordítás kíséretében; az Alpok-Adria régió kisebbségi nyelvei és kultúrái is szóhoz jutottak. Az Andrea Zanzotto példázatos költői élete előtti tisztelgés jegyében előadóművészek tartottak felolvasást. Iskolás gyerekek játszottak a költészettel: versek előállítására alkalmas szerentyüként mutatták be a számítógépet és a podcastot, egy könyvtárban „kreatív módon leporolták a versek könyvespolcát”, a tengerparton sétálva verseket mondtak, és megszóltatták a „tengeri dobot”.

A magyar származású talján poéta, Tomaso Kemeny szép sikert aratott a legro barbaro hevületű olasz verseivel, azzal meg kiváltképp, hogy elmondta az ibafai papi fapapírról szóló magyar nyelvűtört. „Nekem meg talán cigánykerék kellene hányanom, hogy méltóképpen képviseljem szülőhazámat”,

gondoltam. Talán ő volt a fesztivál leg-rangosabb részvevője; őt egyébként a balatonfüredi Salvatore Quasimodo költői versenyekre is meg szokták hívni, de élénk érdeklődést mutatott a szombathelyi Bloom-napok iránt is.

Kiadókkal való találkozások, kiállítások és kamarakonzertek gazdagították a programot, meg egy vérfagyasztó monodrámát Sylvia Plath öngyilkosságáról a Lady Lazarus és a Pursuit (Haj-sza) című versek alapján, Sonja Polanc ljubljani művész előadásában („A meghalás ugyanolyan művészet, mint bármi más, / nekem ez a műfajom” „Belépek félelmeim tornyába, / rácsukom az ajtót ama sötét bűnre, / bezárom az ajtót, minden ajtót bezárok”).

Az érdeklődő polgároknak módjuk volt költők társaságában reggelizni és vacsorázni, hogy „informális módon ismerkedhessenek és csevegessenek” velük. A rendezvény záróakordjaként a költészet és a szent kapcsolatáról estek emelkedett szavak Caorle világszerte ismert ikonikus épületében, az Angyal kápolnájában, majd a tengerparti hullámtörőgát előtt – „a vers kívázza a követ” – ünnepélyesen fölavatták Andrea Zanzotto sziklába vésett költeményeit.

E beszámoló írója az első nap délutánján kapott ellenállhatatlanul kedves – hirtelen karon ragadó és a pódiumra penderítő – fölszólitást, hogy „na, akkor most elő a farbával, signor Molnár!” Egy valaha Iowa Cityben írott angol nyelvű verselményt meg a magyar transzformációját adtam elő, vígan feszítve a frissen megragasztott talpú bál csukámban (a moderátor meg-

jegyezte: „micsoda misztikus erejű nyelv!”), majd a hely és a pillanat ihletésére egy aforizmat rögtönöztem: soha nem bocsátom meg Istennek, hogy nem olasznak születtem.

Szóba elegyedtem mindenkivel, akivel csak lehetett.

– *Che bello!* – ámuldozott egy nő az utcán: talán az alkonyati égbolt, talán egy házfal, talán egy elkapott énekesnő, talán az egész mindenség tetszett neki annyira.

– *Bellissimo!* – vágtam rá kapásból, arra röptömben.

A nő, ugyancsak kapásból:

– *Si, bellissimo!*

– *Tutto è bellissimo!* – kontráztam csípőből.

– *Si, tutto!* – csendült a válasz. Villanásnyi időre oly forró egyetértés támadt köztünk, hogy puhára lehetett volna főzni benne másfél kiló rákot.

Villanásnyi időre rengeteg ilyen forró egyetértés támadt. A fesztivál olasz vendégeivel folytatott, mediterrán módra derűs és jóízű dialógusokból többszörösen is kiderült, hogy Itáliában nem kis respektusa van a magyar költészetnek. Hála a kongenialis átültetéseknek, Ady Endrét és József Attilát a huszadik század legnagyobbjai között tartják számon. (Éppenséggel berzenkedhettem volna: „Hát Weöres? Az nektek smafu?” De nem berzenkedtem. Weöres maradjon csak a mi világirodalmi titkunk.) E tény ismeretében a jövőben – már ha lesz folytatása a caorlei költői sereg-szemlének – az ideinél valamivel szervezettebb és hangsúlyosabb magyar részvételt javasolnék az Alpok-Adria

regió honi érdekeltjeinek, már csak azért is, mert ha csakugyan folytatódik a fluSSidiverSi, az itáliai szervezők bizonyára okulnak kisebb-nagyobb mulasztásaikból (jövőre talán Cassuti professzor sem hagyja el a pipáját, ami nélkül nem élet az élet), meg abból a végkövetkeztetésből, hogy az idei fesztivál az elképzeltnél egy árnyalatnyival – de csupán piccolissimo – jelentéktelenebbre sikeredett, talán azért is, mert a költészet, kivált a poézisnek az a tudóskodó formája, ami Caorlében is szóhoz jutott, manapság a kutyát sem érdekli (egy-két túltenyészett caorlei ebet nem számítva), vagy ahogy Gombrowicz írja, „a költészet miséje a lehető legszívárabb ürességben celebrálódik”. Prolongált versapály van a jelenkori társadalomban, bár az olaszban korántsem akkora, mint a magyarban.

A caorlei poétafesztivált talán nemcsak én fogtam föl és élveztem egybefüggő, hatalmas konkrét költeményként, melynek szerves részei voltak a városkát kettészelő Livenza folyó, a régi halászkikötő, a középkori sikátorok, a káprázatos beszédű taljánok, a kamarakonzertekbe bele-bele-kongó harangok, meg az a romantikus zongoramuzsika iránt rajongó eb, aki diszkréten együtt vonított Chopin Andante spianato és nagy polonézével – és mindenek előtt, alatt és mögött a tenger (szeptember huszadikán meg is fürödtem benne; volt vagy 24 fok aznap).

Molnár Miklós

Út hazáig

Sohasem gondoltam, hogy el kéne jutnom „az Értől az Óceánig”, de egyetemi éveim után tettem egy tétova kísérletet a Budapesten maradásra. Úgy gondoltam, hogy a „szellemi pályához”, amelyen mozogni szándékozom, az ország fővárosában célszerű élnem.

Sportpálya-munkásként húztam le egy évet az egyetemi sporttelepen (vö. szellemi pálya), majd a Lapkiadó Vállalatnál voltam „kapun belüli munkanélküli”. Ennek székházába, a New York-palotába 1982 novemberében sétáltam be azzal, hogy munkát keresek. Mivel nem tágitottam, közölték, hogy ebben a fontos kérdésben csak a vezérigazgató, Siklósi elvtárs dönthet. Számlázói munkakörben helyeztek el, s valóban, számoszlopokat kellett volna egész nap összeadogatnom és kivonnom egy sivar teremben, egy karéj idősebb hölgy társaságában, lehetőleg csigalassúsággal, hogy a helyiségen naponta többször átvonul Honfi osztályvezető elvtárs mindig nyugtázhas-

sa: folyik a munka, épül-szépül a szocializmus. Két napig bírtam. A harmadik napon az osztályvezető lefűlelt, amidőn az asztal alatt szépirodalmat olvastam: egy fiatal író feledhető prózakötetét. Honfi elvtárs feldúltan, vörslő nyakkal rohant ki a teremből.

„Micsináljak magával?” – kérdezte szuszogva a Tanú-beli Bástyá elvtársra hajazó Ajtai elvtárs, aki elé több, irodai hölgyekkel ékesített helyiségen áthaladva kellett járulnom. A hölgyek némelyike rémüldözve, másika gonosz kárörömmel érzékeltette velem, hogy Ajtai elvtárs le fog nyelni keresztben. De ő csak áthelyezett egy Dembinszky utcai irodába, ahova nem jártak fontos elvtársak, s amelyet azért tartottak fenn, hogy az ott állásban lévő 2–3 személy a Rubik-kockával foglalkozó, több nyelven megjelentetett (Rubik's Cube stb. című) színes magazin nagymennyiségű eladatlan példányát valahogy kezelje, ide-oda rakosgassa egy közeli raktárban, s különféle kimutatásokat készítsen róla az irodában. Itt egy körömrészletgető, negédesen telefonáló, „édesem”-ező fiatalember főnöksége alá sorolódtam. Őnéki sem-

mi más dolga nem volt, mint hogy igyekezzen valamiképp a munka látogatást kelteni az utcáról betevődök előtt s előttem is, s ennek jegyében feltétlenül akadályozza meg, hogy olvasással noszogassam derűsebb caplatsra a melán cammogó időt. Ebbéli törekvése azonban gyakran meghiúsult: általában elunta magát, és útra kelt a városban fontoskodva. Távollétei alatt nyugodtan olvashattam, s néha még haza is buszozhattam Pestszent-erzsébetre, hogy kis albérleti vaskályhamba befűtve, dolgozzam nagylélegzetű, ám vaskosan és szándékolatlan korszerűtlen tanulmányomon.

1983 februárjában aztán megkaptam katonai behívómat Szolnokra, hogy három hónap alatt – fittyet hányva rá, hogy korábban már gépesített lövészek képeztek ki, s nem törődve a műszaki tudományok iránti fogékonyságom hiányával sem – gyorsított katonai mérnöki kiképzésben részesítsenek. (Szobatársam „véletlenül” N. L. szolnoki városi KISZ-titkár lett, szép kultúrpolitikusai jövő előtt álló, barátságos ember, aki gyorsan tudomásomra hozta, mennyire megbecsüli Mozgó Világ-

béli írásaimat...) Agyam mereven ellenállt a tudnivalóknak, de nem volt kecmec: „vadászirányító-megfigyelő” diplomát kaptam, őrmesterré majd később alhadnaggyá léptettek elő, s közben átvezényeltek a pápai katonai repülőterre, négyhavi „szakmai” gyakorlatra. Okos és emberséges parancsnokok fennhatósága alá kerültem, akik nem kényszerítettek vesszőfutásra. (Amint majd azok sem, akik négy évvel később Molnászecsődön parancsnokoltak felettem: talán tisztában voltak vele, hogy nyolchavi tartalékos szolgálatra szóló behívásom nem dolgozó népünk katonai védelmét, de még csak nem is a megleckéztetésem, hanem csupán az akkoriban kissé megélenkülő szombathelyi értelmiségi közéletből való kivonásomat szolgálja.)

Ültem hát Szolnokon és Pápan, olvasgattam, futni, strandolni jártam, sakkoztam a kintinban, beszélgettem sors-társaimmal, és töprengéseim nyomán megvettem a döntő lépést a nyúlketrec* felé: megérletem az elhatározást, hogy leszerelése után nem megyek vissza a magamfajtának évtizedes albérletezést, magányos vergődést kí-

náló Budapestre – akar a fene dudás lenni, avagy: mi dolgom nekem Honfi és Ajtai elvtársakkal, hanem hazaköltözöm „megtartó” szülőföldemre. Pápai kapcsolaterősítő igyekezetem már nemcsak Nastasja Kinskire vagy Isabelle Huppert-re irányult, hanem az elemi és ösztönös akarat félíg-tudatos háttérében egyre inkább azt fürkésztem és latolgattam, hogy vajon milyen anyja lenne gyermekeinek a nő, akit épp elem vetett a véletlen vagy a fátum.

De az évtizedes vergődéstől, amely még előttem állt, azért így sem menekültem meg. Sorsom ellen végül Istennel kötöttem szövetséget: a kamaszkorom óta tartó okoskodás után, a kilencvenes évek közepe felé őszintén és megkönnyebbülve mondtam ki: legyen meg a Te akaratod. Naponta vagy percenként kellene tudni ezt mondanom.

Hogy ne csak a térben, hanem az időben is otthonra leljek immár.

Gyurácz Ferenc

*Az *Írás A nyúlketrec mellől című életrajzi esszé részlete, amely az Életünkben fog megjelenni.*

Batthyány-kupa, Aradi vértanúk futó- és kerékpáros emlékverseny és megyei diáksportnap

OSTFFYASSZONYFA – PANNÓNIA RING 2008. 10. 08.

Ostffyasszonyfa a Kemenesalja egyik nagy történelmi múlttal rendelkező települése, melynek története az 1200-as évekhez vezethető vissza. A község jelenéhez viszont szorosan hozzátartozik a település határában épült sportlétesítmény, a Pannónia Ring. A versenypálya most már nem csak az autó- és motorsport kedvelőinek nyújthat maradandó élményt, hanem a megye ifjúsága számára is.

Az országban egyedülálló módon a Vas Megyei Sportigazgatóság, Ostffy-

asszonyfa önkormányzata és általános iskolája immár 12. alkalommal bonyolította le hagyományos, nagyszabású emlékversenyét, melyen 20 iskola több mint másfél ezer diákja vett részt.

Az „Október 6-í” rendezvényünk célja volt sporttal emlékezni azokra a hős aradi vértanúkra, akik bátorságukkal, hazaszeretettelükkel, hősiességükkel azóta is példát mutatnak a magyar ifjúságnak.

A diákok futó-, görkorcsolya- és kerékpárversenyen tették próbára tudá-

sukat. Kategóriánként az első hat helyezett ajándékokat, a dobogósok pedig érmet és oklevelet is vehettek át.

A versenyek mellett szabadidős programok is szolgálták a kikapcsolódást. A tanulók sportági bemutatókon – petanque, íjászat, lövészet, gokart, játékos ügyességi vetélkedőben, valamint kispályás labdarúgásban és streetballban is részt vehettek.

A Vas Megyei Rendőr-főkapitányság és a Celldömölki Városi Rendőrkapitányság Balesetmegelőzési Osztálya KRESZ-totóval egybekötött kerékpáros közlekedési ügyességi vetélkedőt szervezett az érdeklődők számára.

A vasi LOGO-Mobil Ifjúsági Szolgálat információs, szolgáltató, tanácsadó, és drogprevenációs minibusza, egészségmegőrzési és drog megelőzési programot tartott. A szolgálat animációs keretprogramjából divatsportos (gördeszka, görkorcsolya, roller, minibicikli, darts, trambulín, tollas- és baseball készlet) és szabadidősportos ajánlataiból (információs mappák, tájékoztató TV, video, játékprogramok) választhattak az érdeklődők.

A nagyon kellemes, szinte meleg napos őszi időben a diákok remekül érezték magukat és maradandó élményekkel tértek haza.

Hegedűs Csaba 60 éves

dott újra szőnyegre lépni. 1976-ban és 1977-ben Európa-bajnoki aranyérmes lett. 1979-ben vonult vissza az aktív birkózástól.

1974-ben szakelői diplomát szerzett a Testnevelési Főiskolán. Közben felvették az Eötvös Loránd Tudományegyetem Jogtudományi Karára, ahol 1979-ben vehette át jogi doktori oklevelét. Ugyanebben az évben a magyar birkózó-válogatott edzője lett, 1980-ban kinevezték szövetségi kapitánnyá, mely posztot 1988-ig töltötte be. Ténykedése alatt lett olimpiai bajnok Kocsis Ferenc, Növényi Norbert és Sikke András. Edzőtevékenységét 1985-ben mesteredzői címmel ismerték el. 1989-ben a Magyar Birkózó Szövetség alelnökévé, majd 1992-ben annak elnökévé választották, mely posztján többször megerősítették és azt a mai napig is betölti. 1998. és 2002. között a Nemzetközi Birkózó Szövetség számvizsgáló bizottságának tagja volt, majd 2002-től a szövetség elnökségébe is beválasztották.

Mintegy kétszáz vendég köszöntötte szentendrei házában a hatvanéves Hegedűs Csabát, a 100. magyar olimpiai bajnoki cím megszerzőjét. A birkózó életműdíjat vehette át szülővárosa, Sárvár polgármesterétől, illetve jegyzőasszonyától. Az ünnepségen az orosz szövetség képviselőjében jelen volt a háromszoros olimpiai bajnok Alekszandr Karelín is.

A Tuskirály ezer szállal kötődik Vas megyéhez. 1957-ben Sárváron kezdte a kötöttfogású birkózást. Családja költözése után 1958-tól a Szombathelyi Volánál Füzessy József irányításával készült. Innen lett tagja az ifjúsági válogatottnak. 1967-ben leigazolta a Budapesti Vasas. Tehetségére hamar felfigyeltek, először 1968-ban szerepelt vi-

Tagja a Magyar Olimpiai Bizottság elnökségének. 2005-ben lett tagja a Halhatatlanok Klubjának, később a Birkózó Hírességek Csarnokába is beválasztották. A pekingi olimpia birkózóversenyének technikai delegátusa, versenyigazgatója volt.

lágversenyen a magyar válogatott színeiben. Ötször nyert magyar bajnokságot, négyet kötöttfogásban, egyet szabadfogásban. Az 1971-es szófiai világbajnokságon aranyérmet szerzett, itt kapta a Mr. Tus becenevet, mert összes mérkőzését tussal nyerte meg.

Az 1972-es müncheni olimpián a kötöttfogásúak 90 kilogrammos súlycsoportjában aranyérmet szerzett, mely a magyar olimpiai csapat történetének 100. aranyérme volt.

1973-ban súlyos autóbalesetet szenvedett. Életveszélyes sérülése után bár felépült, csak 1975-ben tu-

Támogatásával alakult újjá a Vasi Volán Birkózó Klub és hathatós közreműködésével kerültek olyan nagyszabású nemzetközi birkózóversenyek Vas megyébe, mint a Csapat Világbajnokság, a Veterán Világbajnokság vagy a Golden Grand Prix nemzetközi viadal és továbbá korosztályos világversenyek. Számos kitüntetés és elismerése mellett birtokosa a Vas Megye Örökös Sportbajnoka címnek és tagja a Vasi Halhatatlanok Klubjának is.

Boldog születésnapot!

Háromból négy, négyből kettő

Már két hónapja véget ért a pekingi olimpia, azonban még mindig nem tudjuk pontosan, hogyan szerepelt a vasi különítmény. Pars Krisztián, a Dobó SE kalapácsvetője a döntőben hajszálnyira lemaradva a dobogóról – a negyedik helyen végzett. Közel egy hét elteltével kiderült, hogy a küzdelemben ezüst- és bronzérmes szerzett fehér orosz versenyzőknek pozitív lett a doppingtesztje Pekingben. A hivatalos eredményre még várni kell, de elméletileg újra van olimpiai érmese meggyéknek.

A legutóbbi három évtized legkisebb – három fős – vasi küldöttsége kvalifikálta magát a 2008-as olimpiára. Elsőként Hatos Gábor, a Haladás - Force birkózója szerezte meg a pekingi repülőjegyet. A fiatal tehetségnek minden esélye megvolt arra, hogy kitűnő eredménnyel térjen haza a kínai fővárosból. Egy első látásra súlyosnak nem mondható sérülés azonban tönkretette négy év munkáját, és egy versenyző álmát. Hatos

Gábor Pekingben a birkózószőnyeg helyett kórházi ágyon találta magát. Állapota lassan javult, majd kiderült, az olimpiai szereplésének búcsút mondhat. Hatos Gábor kiválásával klubtársa, a 21 éves Veréb István vehetett részt a 74 kg-osok küzdelemben. Így lett háromból négy, azaz három indulóból négy vasi résztvevő az olimpián. Veréb István éppen pihenőjét töltötte, de vállalta a bevetést, egy hét alatt 12 kiló súlyfeleslegtől szabadult meg. Első mérkőzésén a pánamerikai bajnokság győztese ellen lépett szőnyegre, ahol az első menetet még sikerült megnyernie, a mérkőzés végén azonban az amerikai kezét emelték a magasba. Veréb a súlycsoportjában a 20. helyen végzett. A két birkózó mellett két atléta állt dobókörbe a Madárfészek Stadionban, Pars Krisztián, a Dobó SE kalapácsvetője és Fazekas Róbert, a Haladás VSE diszkoszvetője. Fazekas utolsó pillanatban kvalifikálta magát az diszkoszvetés mezőnyébe. A rosszlemkű athéni olim-

pia után nagy érdeklődés kísérte szereplését, már a selejtezőben megmutatta, hogy újra számolni kell vele, egyedüli magyarként jutott be a döntőbe. München Európa-bajnoka, végül is számos vetélytársát megelőzve a 8. helyen végzett a diszkoszvetők küzdelemben. Pars Krisztiántól a 2008-as világranglistán elfoglalt helye, és az ebben az évben nyújtott teljesítménye alapján érmet reméltünk. Minden jól indult, a selejtezőből az első helyen kvalifikálta magát a döntőbe. Nagy küzdelmet láthattunk, az ötödik sorozatban azonban a fehér orosz Tikhon 81,51-es dobásával, az addig harmadik helyen álló Krisztiánt ledobta a dobogóról. Negyedik helyen végzett, nem állhatott fel a győzelmi dobogóra. Később azonban kiderült, hogy az öt megelőző közül ketten megengedhetetlen eszközt használtak, így a négyből lehetett kettő, azaz negyedik helyből ezüstérem. Lapzártáncor hivatalos eredmény még nincs, a maréknyi vasi különítmény azonban az ezüstéremmel a megyék rangsorában is előbbre léphet, a harmadik helyen végezhet a pekingi eredmények tükrében.

A Vas megyei Borverseny eredményei

Összesen 1 oklevél, 47 bronz, 74 Ezüst, 18 Arany és 3 Nagyarany minősítés került kiosztásra a 143 benevezett mintából.
Vas Megyei Borverseny 2008. április 18.

ROSÉ BOR

Minta száma	Név	Fajta	Összes pontszám	Minősítés
6	Frank János	Pinot Noir Rosé	17,33	Bronz
3	Haramia Nóra	Kékfrankos Rosé	17,53	Ezüst
5	Vino Eisenberg	Kékfrankos Rosé	17,70	Ezüst
4	Jagodics Tamás	Kékfrankos Rosé	17,73	Ezüst
2	Mándli Lajos	Kékfrankos Rosé	17,80	Ezüst
1	Dénes Hegybirtok	Cuvée Rosé	18,03	Ezüst

FEHÉRBOR

Minta száma	Név	Fajta	Összes pontszám	Minősítés
17	Varga András	Irsai Cuvée	16,07	Bronz
4	Keszei Ferenc	Cuvée	16,17	Bronz
39	Dénes Hegybirtok	Chardonnay	16,17	Bronz
23	Foki Balázs	Olaszrizling	16,20	Bronz
6	Ágfalvi Károly	Cuvée	16,27	Bronz
11	Zé Zsankó József Sándor	Cuvée	16,30	Bronz
64	Geider Tibor	Cserszegi fűszeres	16,33	Bronz
20	Nagy Kálmán	Zöld veltelini	16,47	Bronz
24	Végh Rezső	Olaszrizling	16,63	Bronz
28	Kőszegfalvi Ottó	Olaszrizling	16,73	Bronz
45	Nagy Lajos	Chardonnay	16,73	Bronz
3	Németh István	Cuvée	16,80	Bronz
21	Bolfán Imre	Zöld veltelini	16,87	Bronz
66	Horváth Károly	Cserszegi fűszeres	17,03	Bronz
52	Vörös Imre	Rozália	17,07	Bronz
29	Albert László	Olaszrizling	17,13	Bronz
13	Óri Sándor	Cuvée	17,27	Bronz
56	Végh Rezső	Semillon	17,33	Bronz
65	Kappel Attila	Cserszegi fűszeres	17,37	Bronz
26	Danka Imre	Olaszrizling	17,51	Bronz
61	Bártfai László	Tramini	17,51	Bronz
1	Büki István	Cuvée	17,57	Ezüst
18	Óri Sándor	Rizlingszilváni	17,60	Ezüst
51	Fehér Tamás	Korona	17,67	Ezüst
15	Petrovics István	Cuvée	17,73	Ezüst
22	Bárdosi László	Zöld veltelini	17,73	Ezüst
67	Végh Rezső	Muscat Ottonel	17,73	Ezüst
25	Sebestyén Ernő	Olaszrizling	17,77	Ezüst
14	Mészáros István	Cuvée	17,78	Ezüst

10	Dénes Hegybirtok	Premier Cuvée	17,80	Ezüst
54	Sóvári Attila	Bianca	17,87	Ezüst
60	Danka Imre	Sauvignon Blanc	17,90	Ezüst
9	Ávár Imre	Cuvée	17,93	Ezüst
19	Dénes Tibor	Rizlingszilváni	17,93	Ezüst
57	Mándli Lajos	Rajnai rizling	17,93	Ezüst
38	Vörös Imre	Olaszrizling késői	17,97	Ezüst
59	Dr. Bagoly Teréz	Zenit	18,00	Ezüst
58	Dancs Miklós	Királyleányka	18,03	Ezüst
5	Nagy Kálmán	Cuvée	18,07	Ezüst
34	Somogyi Lajos	Olaszrizling	18,10	Ezüst
32	Németh Kálmán	Olaszrizling	18,13	Ezüst
49	Jagodics Tamás	Chardonnay késői	18,13	Ezüst
7	Dabcs Miklós	Cuvée	18,20	Ezüst
12	Sánta István Tibor	Cuvée	18,20	Ezüst
50	Fehér Tamás	Pátria	18,20	Ezüst
48	Mándli Lajos	Chardonnay	18,23	Ezüst
42	Horváth Károly	Chardonnay	18,27	Ezüst
55	Rösler Árpád és Attila	Zengő	18,27	Ezüst
47	Parai György	Chardonnay	18,30	Ezüst
62	Tóth Tibor Gyula	Tramini	18,30	Ezüst
35	Hock Sirson Szilárd	Olaszrizling	18,33	Ezüst
36	Haramia István	Nemes Olaszrizling	18,33	Ezüst
44	Tóth Kálmán	Chardonnay	18,33	Ezüst
8	Csire István	Cuvée	18,37	Ezüst
30	Haramia Kálmán	Olaszrizling	18,37	Ezüst
31	Engelmayer Péter	Nemes Olaszrizling	18,40	Ezüst
41	Bolfán Imre	Chardonnay	18,40	Ezüst
43	Stefanich Kornél	Chardonnay	18,51	Arany
37	Bertók János	Olaszrizling	18,51	Arany
46	Nagy Kálmán	Chardonnay	18,57	Arany
40	Vörös Imre	Chardonnay	18,60	Arany
2	Gergátz István	Cuvée	18,67	Arany
16	Fehér Tamás	Keszthelyi Cuvée	18,67	Arany
27	Fehér Tamás	Olaszrizling	18,67	Arany
33	Fekete Károly	Olaszrizling	18,70	Arany
53	Gergác István	Rozália	18,70	Arany
63	Vörös Imre	Cserszegi fűszeres	18,70	Arany
68	Mádi Lajos, Királykő Szövetkezet	Szűz Aszú	19,60	Nagyarany

Eredmények: Bronz: 21 db, Ezüst: 36 db, Arany: 10 db, Nagyarany: 1 db

VÖRÖSBOR

Minta száma	Név	Fajta	Összes pontszám	Minősítés
25	Albert István	Kékfrankos	16,00	Oklevél
26	Nagy Kálmán	Kékfrankos	16,37	Bronz
49	Unger Istvánné	Burgundi	16,37	Bronz
27	Kőszegfalvi Ottó	Kékfrankos	16,53	Bronz
61	Jäger József	Cabernet Sauvignon	16,53	Bronz
15	Bolfán Imre	Zweigelt	16,57	Bronz
1	Rostonics Zoltán	Cuvée	16,67	Bronz
58	Máté Gyula	Blauburger	16,73	Bronz
47	Cserkúti István	Kékfrankos	16,83	Bronz
62	Tóth Kálmán	Cabernet Sauvignon	16,83	Bronz
55	Kampits Ernő	Blauburger	16,87	Bronz
63	Nika László	Cabernet Sauvignon	16,90	Bronz
30	Frank János	Kékfrankos	17,03	Bronz
51	Németh József	Burgundi	17,07	Bronz
45	Horváth Károly	Kékfrankos	17,10	Bronz
56	Nika László	Blauburger	17,13	Bronz
50	Id. Lehel Károly	Burgundi	17,17	Bronz
14	Varga Roland	Zweigelt	17,20	Bronz
41	Tóth Pincészet	Kékfrankos	17,23	Bronz
18	Horváth Károly	Zweigelt	17,27	Bronz
36	Weigl László	Kékfrankos	17,27	Bronz
5	Somogyi István Tibor	Cuvée	17,30	Bronz
32	Mándli Lajos	Kékfrankos	17,30	Bronz

24	Albert Csaba	Pinot Noir	17,33	Bronz
29	Tóth Kálmán	Kékfrankos	17,43	Bronz
52	Horváth Károly	Shyraz	17,43	Bronz
20	Mándli Lajos	Zweigelt	17,53	Ezüst
46	Garger-Wachter-Wiesler	Kékfrankos	17,63	Ezüst
2	Dvorák László	Cuvée	17,67	Ezüst
33	Dénes Tibor	Kékfrankos	17,67	Ezüst
57	Horváth Csaba	Blauburger	17,67	Ezüst
3	Beczők Jenő	Cuvée	17,73	Ezüst
34	Dobozi János	Kékfrankos	17,73	Ezüst
7	Ávár Imre	Cuvée	17,80	Ezüst
68	Tóth Pincészet	Cabernet Sauvignon és Franc I.	17,80	Ezüst
17	Putz Miklós	Zweigelt	17,83	Ezüst
6	Nagy Jenő	Cuvée	17,87	Ezüst
19	Benkő László	Zweigelt	17,87	Ezüst
28	Petrovics István	Kékfrankos	17,87	Ezüst
11	Kampits Ernő	Cuvée	17,97	Ezüst
35	Tóth Gyula	Kékfrankos	18,00	Ezüst
40	Vino Eisenberg	Kékfrankos	18,00	Ezüst
31	Szőlőtermelők és Borértékesítők Szövetkezete	Kékfrankos	18,03	Ezüst
43	Mittl Pincészet	Kékfrankos	18,03	Ezüst
37	Tóth Gábor	Kékfrankos	18,07	Ezüst
44	Tóth Antal	Kékfrankos	18,13	Ezüst
64	Alber Csaba	Cabernet Sauvignon	18,17	Ezüst
42	Mittl Pincészet	Kékfrankos	18,20	Ezüst
8	Mittl Pincészet	Cuvée	18,23	Ezüst
23	Horváth Károly	Pinot Noir	18,23	Ezüst
39	Alasz László	Kékfrankos	18,23	Ezüst
9	Vino Eisenberg	Cuvée	18,27	Ezüst
59	Alasz László	Blauburger	18,27	Ezüst
16	Tóth Pincészet	Zweigelt	18,33	Ezüst
22	Mittl Pincészet	Portugiser	18,51	Arany
21	Cserkúti István	Zweigelt	18,51	Arany
38	Tóth Gyula (Vaskeresztes)	Kékfrankos	18,51	Arany
54	Mittl Pincészet	Merlot	18,51	Arany
69	Tóth Pincészet	Cabernet Sauvignon és Franc II.	18,57	Arany
53	Horváth Károly	Merlot	18,60	Arany
4	Bálint Miklós	Cuvée	18,67	Arany
10	Horváth Károly	Cuvée	18,67	Arany
13	Jagodics Tamás	Cuvée	18,67	Arany
60	Jagodics Tamás	Blauburger	18,80	Arany
12	Láng Pincészet	Probos Cuvée	18,83	Arany
48	Jagodics Tamás	Kékfrankos	18,87	Arany
65	Dr. Unger István	Cabernet Sauvignon	19,00	Arany
66	Horváth Károly	Cabernet Sauvignon	19,70	Nagyarany
67	Jagodics Tamás	Cabernet Sauvignon	19,71	Nagyarany

Eredmények:

Oklevél: 1 db, Bronz: 25 db, Ezüst: 28 db, Arany: 13 db, Nagyarany: 2 db

VAS MEGYE ÖNKORMÁNYZATÁNAK INGYENES KIADVÁNYA

Főszerkesztő: Alexa Károly

Felelős szerkesztő: Bokányi Péter

Felelős kiadó: Alexa Károly, főszerkesztő

Lapterv: Bonyhádi Károly

Nyomdai előkészítés: Zoom-DTP Kft.

A szerkesztőbizottság tagjai:

Majthényi László, a szerkesztőbizottság elnöke

Pajor András, Patyi Elemér, Szücs Gábor, Varga Gyula

Számunk elkészítésében közreműködtek:

Gyurácz Ferenc, Kutszegi István, Molnár Miklós, Rozmán László,

Vas Megyei Sportigazgatóság, Zsámbéki Monika

Szerkesztőség címe:

9700 Szombathely, Dr. Antall József tér 1.

www.vasmege.hu - vasmege@vasmege.hu

Nyomda: Antók Nyomdaipari Kft.

Terjesztő: Savaria Post Kft.

Példányszám: 74 000 db